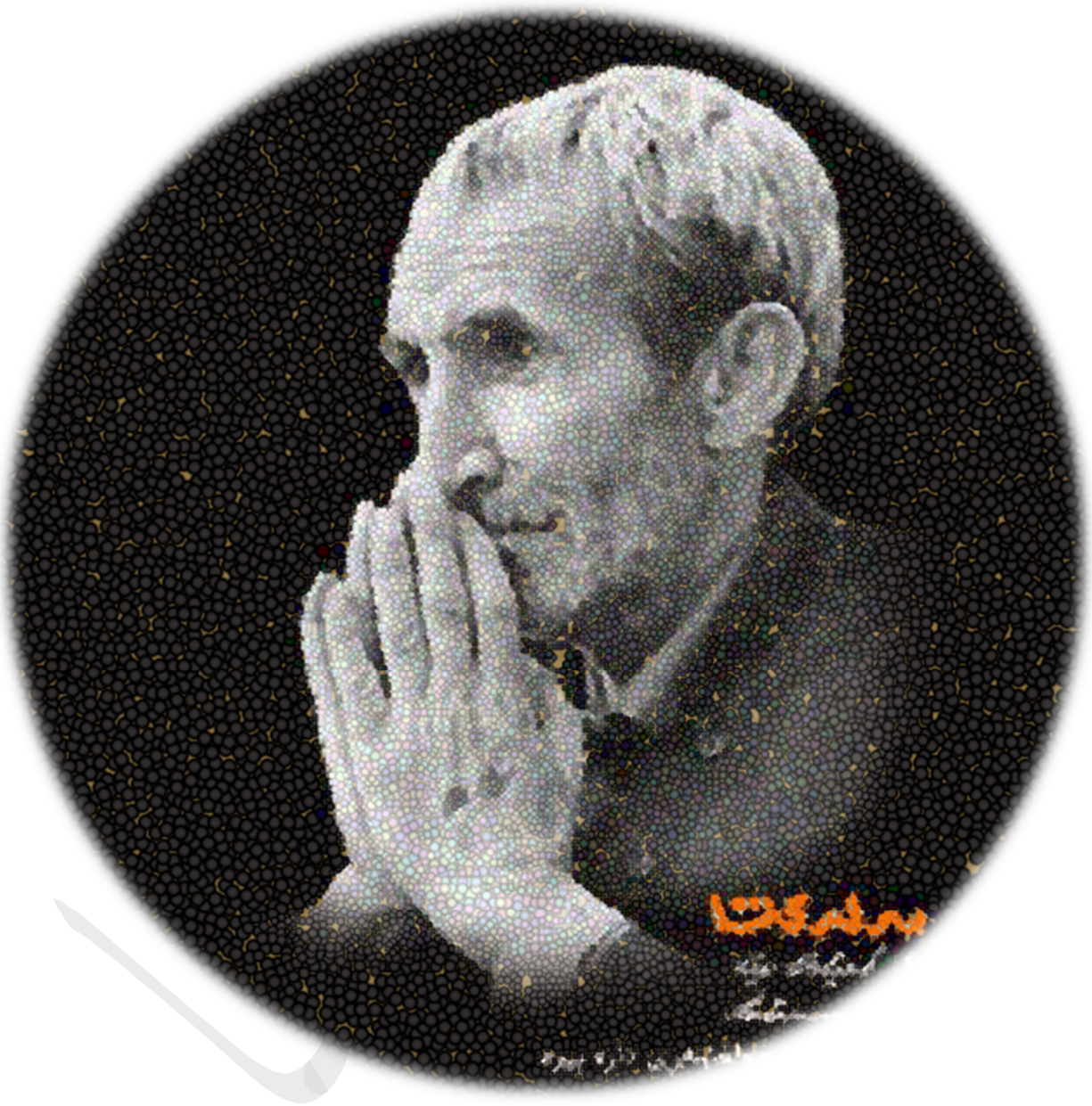

- شیعره کانی* چه لال مه له کشا
- کوکردنه وه** شه مال نه حمه ددووژن

ئىواران ئه و ده مانه...

دلم په ره سيلكه يه كه

بيكه س، ته نيا ده خولپته وه

ده چريكينى

ده چريپنى

دوا چيروكى مهرگى نه وين

بو لاله كان، نه ژنه وه كان

نه دركيني...

«شه مال نه همه ددوون»

«تو له جيهانى خهون و خه يالا به رخه مامزى خنجيلانه ت به سركى و سلى يه كا، به روانينى گهرمى نيونىگا، به شنه يه كى فينك و بونخوش كه به داوينى كراسى موونسى شاگولې له شى نه پيرژينپته ناخى ده ماختا، نه ناسيويه و بى يارمه تى زمان و وشه و دهنگ پى نه لى خوشم نه ويى. گلې زيندوو، تووتركى كيوى و عه ترى نه و با نهرم و نيانه كه مه ست و سه رخوش له ميوانى شليره جار نه گه رپته وه. نه مه يه خهوبينينى تو! به لام داخى گرانم تو به خهوبينين قنيات ناكه ي! نه ته وي هه رچى له خهوا نه بينينى، له به خه به ريتا بتبى. دهس دريژ نه كه ي تا په رده ي تارمايى لاده ي. به هه ر دوو دهس چاو نه گلوفى و خهون و خه يال نه تارپنى. پاشان دهس نه گيپرى تا داوينى نه وينت بگرى و به رى نه ده ي، كه چى ده ست بيهووده هه واي به تال نه پشكنى.

تۆ وهك په پوولهی هاوړیشم ئه تهوئ له تالاری په نگاره نگي تان وپوت
 بېته ده؛ به لام له دهره وه جگه له زېری و په نگي خو له میشی هیچی تر
 نییه!»

به شی بوو له تاپو و بوومه لیلی کاک سواره، به لئ راسته له جیهانی
 راستیدا چ نابینی، ئه سپی یاخی بووی دهر وونت لیتنه گه ری و به ره و
 هه لیدیره کانت ده با، مه گین ئه وهی که خو ت بدهیه دنیای شیعر و
 نووسین و له په شایي دهر چی، جیهانی ک بخو لقینی سه رانسهر
 خوشه ویستی بی و که س ئاغا و که س بنده ست نه بی، ئه وهیه که
 سه ربه ستی خو ت له شیعره کانی ماموستا مه له کشادا ده دوزیه وه؛ ئه و
 کارهش کوکراوهیه که له شیعره کانی که نالی ماموستا مه له کشا، هیوادارم
 به دلتان بی و بتوانم بهم کاره چوو که له دنیای مه جازی گوشه یه ک له
 هزری فه لسه فی شاعیرتان پېناسینم، دلته ر و دهم پر بزه بمینن.

«شه مال ئه همه ددووژن»

● پيشه كى

جه لال مه له كش

سالى 1330ى كوچى هه تاوى له گوندى «مه له كش»ى سهر به شارى سنه له دايك بووه. له شارى سنه په روه رده بووه و له قوتابخانه كانى ئه م شار هه تا رادهى ديپلومي ئه ده بى ده رسى خوښدووه. ههر له مير مندالى و سهره تاى لاويسته وه ده ستي به نووسيني شيعر و په خشان كردووه، سهره تا نووسراوه كانى به زمانى فارسى بووه.

له دوا سا له كانى دهيهى چله كانه وه به ره مه شيعره كانى له گوڤار بلاقو كه فارسىيه كاندا بلاو بووه ته وه. ههر له م سالانه دا به هووى چالاكى سياسى دژى رژيمى پاشايه تى چهندين سال زيندانى كراوه ژيانى جه لال مه له كشاپر له نازار و پرهنج و دهر د بووه و زوربهى ژيانى به ناشادى و تالى و ناخوشى و نامورادى رابواردووه و زوربهى شيعره كانى به ره مه مى گوشهى زيندانه كانه. له به ستي ئه ده بياتى فارسيدا (شيعر و چيروك) سهر كه وتنى باشى وه ده ست هيناوه و هه رچه ند كتىبى بلاو نه كردو ته وه به لام بووه به ئه ندامى "كانوونى نووسه رانى ئيران" له گه رمهى شوړشى گه لانى ئيراندا به ره و ئه ده بياتى كوردى وهر گه راوه ته وه و له ماوهى چهن د سال چالاكى ئه ده بى كوردى وهر شاعير و نووسه ريكي ليها تووى كورد ناو و ناوبانگى دهر كردووه. ئاسه واره كوردىيه كانى له روظنامه و گوڤار و بلاقو كه كوردىيه كاندا بلاو كردو ته وه. ماوهى چهن د سالى ديكهى زيندانى كي شاوه.

ماوهى 14 سال وهر كه نووسه ر و روظنامه وان، ئه ندامى ده ستهى نووسه رانى گوڤارى "سروه" و كارمه ندى ناوه ندى سه لاحه دينى ئه يووبى بووه و به رپرسى به شه ئه ده بىيه كانى گوڤارى سروهى (شيعر و چيروك و

(.....) وه ئه ستۆ بووه، ماوه یه ک سه ر نووسه ری گوڤاری پرشنگ له شاری
 هه ولێر بووه که 5 ژماره ی ده رچوو، له پال ئه ده بیاتی کوردیدا، دهستی له
 ئه ده بیاتی فارسی هه لئه گرتوووه و ناو به ناو به ره مه کانی به زمانانی
 ئینگلیزی، فه ره نسی، پوووسی، عه ره بی، وه رگێردراوه، ئه م ده فته ره شیعه
 هه لێژاردیه ک له شیعه کانی شاعیر و چه ن دین کتیبی دیکه ی شیعه و
 چیروک و پۆمان و کۆمه له وتاری ئاماده ی چاپ و بلاو
 کردنه وه یه، زۆربه ی زۆری شیعه کانی ئه م دیوانه له گوڤار و پۆژنامه و
 بلاڤۆکه کوردیه کاندا بلاو بوونه ته وه.

ئوه ئیوه و زه ی زنجیری وشه دیله کان. ♦

● «داره پیره»

هه بوو نه بوو

سالانی زوو

له سه ری یالی به رزی میژوو

پیره داریک به سالآچوو راوه ستابوو

سه ری نابوووه کۆشی خه یال

بیری له ژین ئه کرده وه

قزو که زبی شانه ئه کرد دهستی شه مال

به قه تار و سیاچه مانه

به چه یران و لۆره و هۆره و به گاله گال

داره پیره بهر له میژوو

له نیو ئه م خاکه ره و بوو

داره پیره پیشه ی ژینی

تا نیو دلی گابۆر و ماسی کوتا بوو!

داره پیره سه د قۆناخی به چاو دیبوو

بار و بنه ی سه د کاروانی راپیچابوو

داره پیره زریان و شه خته و ره شه بای

سه دان که ره ت به زاندبوو

داره پیره وه ک ئیشکچی دهشتی سووتاو

له سهر لووتكهى قه لاکهى خووى راوه ستا بوو
 دهشتى سووتاو ، گهواى شهر و تیک هه لچوونى سهدان جارى
 دار و زستانى ملهور بوو!
 نه وهى پاشه كشي نه كرد
 ههر زستانى گز و در بوو
 وه زىكى تال
 رۆژىكى رهش
 داره پيره سهرى نابوووه كووشى خه يال
 با ، لاپه رهى گه لاكانى
 وهك كتيبي كوونى ميژوو نه دا لاوه
 پرووداوانى يه كه يه كه
 به گوونى دهشتا نه خوینده وه
 فه رمان درا
 فه رمان درا
 داره پيره بقليشين
 كووتهى نه نجن نه نجن كه ن و بو زستانى سووبهى كووشكى فه رمان په وا
 ره گ و ريشهى دهر بهين
 فه رمان درا ، له بهر نه وهى سيبه رى وى موئگهى گه لاله و پيلانه
 له بهر نه وهى هيئدى بالندهى نافه رمان

کردوو یانه به هیلانه
پال و په سیو داره پیره
مه تریزی یاخیبه کانه
بیقلیشینن هه لپاچن
چیلکه ی که ن و
به سیداره ی یاخی بوونیا هه لیواسن
داس و کوټک و تهوهر هاتن
له سیبه ری داره پیره
ئیسټیکیان کرد
چاویان گیرا
داره پیره وهک به ردی رهق
خوی بۆزه بری داس و کوټک و تهوهر و چیتر ئاماده نه کرد!
خیلی دوژمن ، به هه ره شه و گه له کومه
هورووژمیان بۆ داره پیره برد!
له سیبه ری داره پیره کهوتنه راویژ و ته گیران
که وره که یان وتی یاران
وهک کورد نه لی
"داری پوازی له خوی نه بی قه د ناقلیشی"
پوازی له خوی پهیدا کهین و دایتاشین و ئیتر ئیوه کارتانه بی!

كه وتنه گه پان

ئه م لا گه پان

ئه و لا گه پان

له ئه نجاما ، بهر چاويان كه وت لقي سووتاو

رهق و تهق و رهنگ بزرگاو

لار و گير و له بهر خوهرتاو هه لقرچاو

لاواز و بي بهر و بهره لا

وتيان خويه

دياره دهبي به ئارهزوو

هه ليقلاشين

به و جوهره وا مه به ستمانه

بو گيان ئه م داره دايتاشين

لحيان بري

لقي لار و خوار و خيچ و بي ئه مه كيان

به به ئيني درو كړي !

دايانتاشي ، تيزيان كرد و بوو به پهواز

وتيان پي چوڻ خه يانه ت كا

هه وري كه وته بهر ده ميان و پيره داره يان گه مارو دا

داره پيره هه ناسه ي سارد ي هه لكيشا

وتی:

لقه مه پۆ مه به به داره دهست

قه یناکا هه ر ماوه ت ماوه

باوه شی من بو تو هیشتا ئاوه لایه !

له گه لهما به له به رامبه ر ئه م به لایه

مه پۆ لقه جیم مه هیله

دهشتی سه وزی باوانی خو ت

به ئامیر و نیری بیگانه مه کیله

به لام هه وری و یژدان توپی و

پووزهی تیژی نا سه ر سینگى داره پیره

ئه مجار دار وتی : پواز !

وه ر گه ریوه بو خو ت ئه ئیم من نامرم ...

له ئه و په ری مه رگیشه وه هه ر دیمه وه

میژوو حوکت له سه ر ئه دا

دوژمن خاکی خه یانه ت به سه ر ئه کا

فریو مه خو ، داوی نه یار بپرچینه

تف له سیهای عه رنه مووت که

هه لبرووسکه و چاوی دوژمن قالاو پوت که

پوازوتی

ئيتير من نه و لقه له ر و لاوازه نيم
 ته ماشام كه بزانه چيم
 ريزم نه گرن ، قه درم هه يه
 جامه ي ره نكين بو سهر تا پاي بالام نه برن
 به ئين وايه بمكهن به خه نجه ري بهر پشتويني فه رمانره وا !
 من چيم داوه له ياخي بوون
 نازانم له خه بات دژي سهرما و سو له و مافي ره وا
 ئيتير پاره و پاروو له لام ههر وهك كايه
 زگم تيره و جامه ي زيرين له بهر نه كه م !
 قه د نه م ديوي ، نايشتناسم
 ره گه ز چيبه ، باوان كامه
 زيد و ولات له لام بايه
 خو وه حشي نيم ، ئيوه مانان
 له نه م يال و دهشت و چيايه
 ته ماشاكه چه نده جوان و شه نكم
 چه نده تيزم كي نه زاني من نه و لقه ي هه لقرچاوم
 هه لي وا قهت دهست ناكه وي
 له سهر فه رمان ده تكورم و داخم به سهرتا نه ريزم
 پوازي نه يار

وهك سه گي هار

قه پي كرده ناخي دارا

خيڤا هاتن داريان دا بهر

داره پيره له نيو خويئا

ئه م وشانه ي هاته زارا

من نامرم

له ناو خويئا ئه ژويمه وه

وهك چو زه ره و چرو له سهر لووتكه ي خومدا ده پرويمه وه

داره كه يان بنه پر كرد و بو ئاگري كووره ي كووشكي سولتانيان برد

ري كه وتن و پواز وتي

ئه ي من نابهن ؟

كه و ره كه يان وتي

لاچو

لاچو له بهر چاوم بوگهن!

قه د نه م ديوه خاين به خو بيژگه سپله ي وهك تو

تفي لي كرد، به شه پان و تيه لدان

فري دايه نيو زبلدان

ئه وان چوون و دواي شينگيري داره پيره

مقو مقو كه وته چيا

بالنده كان هه واليكيان بۆ يه ك ئه برد
 پيرۆزبايي سهركه وتنيان له يه ك ئه كرد
 وتم چيه ؟ چي قه وماوه ؟
 له دواي مه رگي داره پيره
 جگه له خوین و ئه شك و ماته م چيمان ماوه ؟
 وتيان نابي بيدركينين
 نهيني و په مز و رازه
 ده بي به چاوي خوت بييني
 كاتي چوومه سه ر مه زاري داره پيره
 به چاوي خوم ئه وه م بيني
 گوپكه و چوزه ي چه تري تازه

خوشه ويستی

خوشه ويستی من
 چون به رايي دا
 چاوه كانت وا بييني من به ته نيائي ؟
 خو دلي من
 كوتري بن گويسوانه ي چاوه كه ي تو بوو
 نه ت نه زاني من به بي تو ،
 روحي نه سه ره وتم ؟
 وه ك گولي نيو شوره كاتي وه رزي بي باران
 زر ده ژاكي ، سيس ده بي ، ده مري

سه د مخابن

من نه وينداری هه ژار و تو له خوښايی

ئېسته سه رگه ردان

وا ده پيوم کویره پي سه ختي ژياني تووش

تويشه خالي، دهس به تال و قالبيكي بي دل و هه ستم

ئيتر نه تالاو هه بادهش، ئوقره نابه خشي

من ته ژي دهردم

نوقمي هالاي خه يالم

شاعيريكي شه وگه پي مه ستم

رهنگه نه مناسيته وه نه جار هه بمبيني

به فري وه رزي خه م

دولي دلي كردووه جيگه پي رنووي ماته م

ون بووه سيماي زه ماني لاوه تيم

ته نيا تاپويه ك ماوه

تاپويه كي نيو مژيكي خو له ميشي خه م

رهنگه چاره نووسي من و بي

وهك چلون ته نيا له دايك بووم

هه ر به ته نياش رابو پرم زين

تازه ئاخ هه ر به ته نيائي

سه ر بنيمه باوه شي مهرگ و

بايه قوش له كاواشي نيو دلي خومدا

بوم بخويني سوور هتي ياسين

خوشه ويستم! كاتي من مردم

قهت مه پرسه

چون به بي تو زينم تپه ر كرد

زين نه بوو، هه ر ساته مهرگي بوو

قهت هه والى شوينى مهرگ و گۆره كهه له كهس مه پرسه ، بهس
 من به لينم برده سهر
 په يمانه كهه نه شكاند
 كاتى مهرگيش دوا هه ناسهه ههر به يادى تۆوه هه لكيشا
 دوا وشهه ههر ناوى تۆ
 ههر ناوى تۆ
 ههر ناوه كهى تۆ بوو...

شيرين گيان

پيش له وهه به تناسم
 تفهنگىكى ياخى بووم
 گرژ و مۆن...
 له لووتكهه به خۆمه وه
 تا به رىاى عه شقى تۆ
 كه وتمه تلاوتل
 ئيستا له قه راخه ئه ستيركى ئه وينتا
 ههر وه كوو شوهره بى
 خاكه راو لاره مل!

به هه ر لا ده نوڤم وه كوو
 يادگارئ
 كه لاميك و نه خشي له رابردوو
 ماوه
 له سه رسنگي ئه و داره پيره
 ده بينم،
 دلي خووم و خووته كه تيكه ل
 كراوه

تويان كوشت ده ستيان شكي،
 به هيزترين ئه ستوونده كي تاو لي مرادي كورد شكا
 كه تويان كوشت چاويان كوڤر بي،
 گشت كوردستان زريكاندي
 كه تويان كوشت كوستان كه وي،
 گر كه وته خه رماني كورد
 هه تا بو كرا سووتاندي
 جرجه مشكي خاوه ن گه راي شوومي تاوون،
 و ايانزاني ئيدي ده ريا،
 ته نانه ت يه ك هه ناسه ش وي ناكه وي
 تا وه خروش كه ويته وه
 و ايانزاني ئه وي چوو چوو
 نايه ته وه،
 نه يانزاني گرگان دواي دامرگانيشي
 سه رله نوئ گر ده گرپته وه
 كوردستانيان نه ناسيبوو،

نه يانزانی کوردستان گشتی گرکانه
 له نیو دلی زامداری دا ژانه کانی هه ل ده گری،
 په نگ به خه فه ته کان ده دا،
 فرمیسه که کان ده خواته وه،
 جارجار خووی راده چله کینی و هه رمانی خووی ده سه له مینی
 به ئاگری یادی شه مه کوژراوه کان هه ر ده کوئی،
 هه ر ده کوئی هه تا هینده ی
 بالای به رزی سه ره رزی سه رداره کانی گر ده گری

گازهنده

لیټان توو پرهم
 له گه ټانا
 یه کرهنگ ژيام
 به شادیتان شاد ئه بووم و
 له ماته متانا ئه گریام
 به لام کاتی
 قولپه ی گریان
 ئه وکی هه نسکه پیگرتم
 ئیوه کردتان به شایلوغان
 ئیستاش
 دله ساکاره کهم نه گوړاوه
 هه ر وه ک دله که ی جارانه
 هه رچه ند توو پرهم
 پر له خو شه ویستیتانه

ہہ تا لووتکہ چہندی ماوہ؟

دانا مرکئی

ہہ تا دلی ہہر زیاد ئہ کا

گر و گلپہ ے رچہ یاخے بووے ئہ شقیام

رامہ وہستہ، برو لہ لام

باتاوانے من توش نہ گری

کہ و توو مہ بہر توو کہ شہقی چارہ نووس و

وہ ک گوئیہ کہ ے سہرگہردانے گورہ پانے نہ فرہتے خوام

ژیانم لی وہرہز بووہ

زہوی لہ ژیر گرانی لہ شما ئہ نالینئی

چاوی رچہ لہ حاند سیمای من ہہ لنائی

من چولہ کہ ے بالشکاوے

وہر زے رہشے گہردہ لوولم

رچم لہ گہل ئارامشدا،

لہ زہوے تا ئاسمان دوورہ

دلہ پرہ لہ ہاوار و گوچکہ ے گہردوون

لہ بہرامبہر پارانہ وہم کپ و کہرہ

لیم نابیسئی سکالائی

ئاسمانے من نرم و نہوی

سہرم تابن میچی دہ گا

ہہ وریکے رہش سہر تا پامے داپوشیوہ

ئاسو تا ئاسو تاریکہ

تہ نیا ریگہ ے بہر ہہ نگاوم

لہ خو مہ وہ دہست پیدہ کا و

دہ گا بہ ہہ لڈیری رچم

چ ناستہ نگیکی باریکہ
 ناسو تا ناسو تاریکہ
 باران... باران، بارانی پش
 یاغر یاغر دہ باریت و تہرم دہ کا ونامشواتہ وہ
 لہ ناو توف و کریوہ ے وەرزے شہ ختہ بہندی تہ مہ ندا
 رہق ہہ لاتووم
 بو کوئی دہرؤم؟
 نازانم لہ کوئوہ ہاتووم؟
 شیرہ بہ فرینہ ے دہستکہ ردے مندالانے چارہ نووسم
 روژ وہ ک نژدیہای نہ فسانہ
 لووشم دہ کا و دہمخواتہ وہ
 ہہ تا لووتکہ چہ ندے ماوہ؟
 نہ ے خوا گہ ورہ و بچووکہ کانے سہردہ می ویزدان توپیو
 جولجوتا" ے من لہ سہر دوندے کام کوپستانہ"
 بہ نہ ندازہ ے ہہ زار عیسای ناسری لہ خاچ دراوم
 یہ ہوودا کان لہ و دیو پەرچینی ماچہ وہ
 بہ ساکاری پوچی ماندووم گالتہ نہ کہن
 نہ ے خوا گہ ورہ و بچووکہ کانے سہردہ می ویزدان توپیو
 ہہ تا لووتکہ چہ ندے ماوہ؟

مہ ہیئن ، مہ...
 نہم جارہ کہ گہیشتمہ لووتکہ،
 بہردے گیانم بہر بیتہ وہ
 من نامہوئی نہم زہوینہ پر تاوانہ لہ ژیر پیما بخولیتہ وہ
 ناخر مہ گہر نازانن من
 سالگاریکہ گاشہ بہردہ کہی "سیریف" م لہ کوئل ناوہ؟
 ہہ تا لووتکہ چہ ندے ماوہ؟

راسته من بووم له ئاگردانه كه ٺه ئيوه
 ئاورم دزي بو مروف و
 له مه شغلدانه روچه خووم
 تيشك و پرووناكيم دابهش كرد
 گوناهم كرد
 !بويه ئيستا له تاراوگه ٺه هه له مووتم
 ئاوره كه يان بهردايه وه له گياني خووم
 ته ماشاكن چون ئه سووتم ؟
 رزگارم كه ن...
 له چوار ميخه يان كيشاوم
 هه موو شهوي به زاري زين
 دهشتي گيانم ئازين ئه كه ن
 !ئه م موته كه سواره روچه ماندووم بووه و دانا به زن
 ئاسمان بيروو به خوين ئه كا
 هه ر دال ئه زى
 هه ر دال دين و جه رگم ده خون
 ئه م ئاسمانه هه ر دال ئه زى
 هه ر دال ئه زى
 ئاخو گو له شورانه له كام كوستانه ؟
 كوستان نه ما بهرد به بهرد
 به خوينه خووم نه شورمه وه
 هه ر دهروم و ناگه م به ئه و ناو نيشانه ٺه
 شوره خه زال " بو ي داناوم "
 هه ر ئه رووم و زام له سه ر زام
 له سه ر سينگ و دلم دهروى
 گو لي هه زار ، هه زار عه زره ت
 له كوستانه

دلہا پشکووت
 رپگہ ے گہ رانہ وہش نییہ
 پردہ کانے پشتے سہرم گشت پروو خاون
 ہہ وارہ کہ ے "خاتوو خہ زال" یشیان کردہ قہ رہ بووت
 ہہ تا لووتکہ چہ ندے ماوہ؟
 نہ ے خوا گہ ورہ و بچوو کہ کانے سہردہ می ویژدان توپیو
 ہہ تا لووتکہ چہ ندے ماوہ؟
 نہ ے من تا ئیستا چوں ماوم؟

ژوانی کوردہ وارے
 کونجیکے تاریک
 دوو سیبہ رے سل
 لہ یہ کتر ئالو
 بہ پسکہ پسک و ہہ ناسہ برکی
 تہ مہ ننا ے نیگا ے دوو چاوے شہیدا
 کسپہ و خوریہ ے دل
 کلپہ ے نہوین و
 بلیسہ ے ناگر
 دہستی کے لہرزوک
 مہر مہرے سینگ و
 !لہرہ و تہ کانے دوو مہ مکولہ ے خر
 سرتہ ے دوو لیوے تامہ زرؤ ے یہ کتر
 تک تک ئاونگے عارہ قہ ے شہرم
 لہ سہر پہرہ ے گول
 لہ ناکاو
 چریہ ے پی پی ریبواریک و

سَلّے نَاسکِیک و
 کَوَلَانِیکے پر
 له زرينگه و بَوْنه بازنه و سَمَل

- وَاَز حَسرت

جهان را چون به عشق لَماز کردند
 مرا با نام تو همراز کردند

همان روز نخست فرينش
 به گوشم عشق را وَاَز کردند

مرا با غم سرشتند و تورا هم
 خداوند شکوه و ناز کردند

سرا پای تورا شاد فریدند
 مرا با مرغ شب دم ساز کردند

مرا خسته، رها، در دشت هجران
 تورا درباغ، سروناس کردند

مرا با دام عشق تو بستند
 تورا لمخته ی پرواز کردند

مرا چنگی پر از وَاَز حَسرت

تورا چون زخمه‌ای بر ساز کردند

مرا مرغی اسیر و پر شکسته
تورا در لسمانها باز کردند

غم دنیا بدوش من نهادند
تورا شاد و غزل پرداز کردند

منطق عشق

نامت را از آتش لمو ختم
وازل،
لطافت روح را،
سرشارتر زلال،
در منطق کدام فلسفه،
- آتش و لب، بهم میخته اند؟
وقتی که گل شکوفه می کند
چهره‌ات به آتش می ماند
و جانت را
عبور نرم لب
در ترنم است
نه از فلسفه کلامی می دانم
و نه منطق
می گنجد در کلام من
بی استدلال دوستت دارم
و با جرأت یاغی عشق
- آتش و لب میزنم

له م جيھانه
 په له وه ريش
 نيشتمانی بو خوی هه يه
 دارستانی، تاقه داری
 ئاواره ش بی
 نیو ئه شکه وتی، بن پاساری
 چۆن شیت نه بم،
 نه چم به گژ کوستانا و
 چوار پیانی گهردوون نه گرم
 هیشتا بستی خاک شک نابهم
 تیا بژیم،
 تیا بهرم...

«ناویرم بانگت کهم شوین دهنگم هه لده گرن
 «ناوت لیم زهوت ئه کهن هاوارم سهر ئه برن
 «بۆنی دهم ده کهن وبۆ نیو دل ده پروانن
 «ئهوین وئاژادی ههردووکیان تاوانن
 «ئاوتم گشت مردن له نیو ئه م ته لبه نده
 «من ماوم ودلیکی زامداروگاژنده
 «دوا گه لای زهردی بهر هه ناسه ی زریانم
 «به هارم نه دیوه، من خه لکی زستانم
 «پراوچی هه ر به باری له رکه ی ئاخنیم
 «خوینی له ده مارو ئاوی له له ش چنیم

بهر بينگي لي گرتووم موته ي نه م شه و گاره
 بهر هه رلا ده پروانم و هرديانه وشو قاره
 به لام هه ر ده پرووخي قه لچه ي بيدادي
 نه خه ملي و هرزي زين به تيشكي نازادي
 داخه كه م نه ورپوژه به چاو خو م نابينم
 وه ك خو ري زه رده په رلاوازو بي تينم
 به كام ي دلي خو م ساتيكم رانه برد
 له باخي زياندا گو ليكم بو ن نه كرد

تاوان

چونكه نه موت
 مرو ف ده بي ،
 نازاد و شاد و سه ربه ست بي
 شاده ، دلداره ، نازاده
 بنه رته زيان بيت و
 بچووكترين وشه نه وين
 ماچ و نواز وه لبه ست بي
 دليان كو لي م
 داخه هه زار خه ميان چزان به جه رگمه وه
 موره سووره قاچاخ بوونيان
 كوتا به سه ر وشه و شيعر و ده فته رمه وه

له گۆره پانی شاریکا
 جه لاده کان، داریان هه لخت
 جاپان کیشا
 ئه وهی ویستیان...
 به ته شیه کۆنه که ی خویان
 بو خه لکیان رست
 وتیان: تاوانی ئیعدامی
 گه چلاندنی خه وی شاره
 سزای ئه وهش له قانونی ئه ساسیدا
 بو چاوترسین خه لکی، داره
 وتیان: تاوانی ئیعدامی
 ورووژانی بورکانه دامرکاوه کان
 بو ته کان و بوومه له رزه و ئاژاوه یه
 هیئانه وهی دهنگی کویستان
 بو شله ژانی ئاسایشی ئه م ولاته رازاوه یه
 نیوه شه و بوو
 له قاوشی زیندانیکا
 ئیعدامیه تاوانباره که
 بیرى له کازیوه ئه کرد
 له ژووریکی پر خه یالی شاری خه ما
 ژنی بیره وه ریه کانی
 ده نک ده نک
 وه ک ملوانک
 بو گه رده نی کۆریه هیشتا نه هاتوو که ی پیوه ئه کرد
 له گۆره پانی سامناکا
 له ژووری دادگای شارا
 کاربه دهستان بو ئیعدامی

خه لاتی مه رگیان ئه دووراندا
 کاترمیره فیگرتوو که ی
 کاکه ی تاوانباریش به له ز
 شهوی ئه شکان
 هاتن، هاتن...

قازی، پولیس و میرغه زه ب هاتن
 وتیان: هانی! ئه وه پینووس
 وه سیهت نامه که ت بنووسه
 وتی: ده بی سلاو بنیرم بو کوستان
 وتیان: نابیی...

ئه ویش له وه سیهت نامه دا
 تفهنگه که ی دا به سبه ی
 داره که یان له خه وه لسان
 وه نه وزی گۆره پان شکا
 له ژووری چۆل
 تکی فرمیسک
 به سه ر گۆنای ژنی ژانگرتوودا تکا
 ئالقهی ته ناف زیریکاندی
 تاوانبار چوو به ره و ئاسمان
 هه وره کانی کوستان جمان
 ژنی ژانگرتوو قیژاندی
 کۆریه ی سبه ی هاته جیهان

مه كه، مه.. بايه خه ے عه شق بگرم
بابگليم، له خوينابگه وزيم، جا بهرم

ئهم زامه ناسوره، كه م دهسته تى وهرده
باهر داپوشراو بى له دلما ئهم دهرده

چه خه م دنيايه، له دلما وهك پووره
گاز ئه گرن له رۆحم، خيل زهنگه سووره

مه كه، مه... باهر خوم بزائم كويم ئه يشى
په تايه توش ئه گرى، برو مه يه پيشى

له گهل ههر وشه يهك له دلم هه ئه قولے
دلوي فرميسكه بروانه چون ئه كولی

مه كه، مه... دهس مه ده له رازے خوداييم
با نه رمى قه لچه ي خه لوتى ته ني اييم

با نشكى شه قله ئهم ئازاره شينه
با نه رژی يه كجارے ئهم دهريا ئه سرينه

عه شقيكه پيروزه بانگ ئه كا و رۆح ئه چرى
گيان وهك دلوي بو دهريا هه ئه فری

دهريايهك ئارامش ببه خشي به تاسه م
بو ئه به د بهرینى هه نسك و هه ناسه م

مہ کہ، مہ...، گیانہ کہم، ئیتر من رہوتہ نیم
دہستم لی ہہ لہگرہ، من خہ لکے دنیا نیم

شہ ہید

کاتی زانیان
دلت پاپوری ئہوینہ و
بو گہ یشتن بہ بہ ندہرے خوشہ ویستی
دہریاے شہ ختہ و سہ ہول ئہبری
ہاتن سینگتیاں ہہ لہرے

کاتی زانیان
دلت پردیکہ پان و پور
بہرہ و ناخے میژووے جیہان
دہستے کوہستان گرتوہ و
لہ قوولایے مہرگ و خوینا
ئہیبہے بہرہ و کوہے ژیان
پہردہی و ہرزے زریان ئہدہری
ہاتن سینگتیاں ہہ لہرے

کاتی زانیان
بور کانہ دامر کاوہ کان ئہ خرؤشینی
بوومہ لہرزہ خنکاوہ کان
لہ ناو خوینتا ئہ جوینہ وہ
نہ خشہے جیہان ئہ شیوینی
سنوورہ کان لہ ژیر پیتا ئہ توینہ وہ
وہ ک بلیسہے کپہے ئاگر
لہ ناو شہوہ زہنگا ئہ گری

ہاتن سینگتیاں ہہ لڈری
 کاتی زانیاں
 ناوت بووہ بہ جوانترین وشہ ے ئہ وین
 دلدارہ کان ئہ بزویئی
 دہنگت بووہ بہ چہ پکہ تیشک
 شہوی چلکن ئہ شلہ قینی
 شانت داوہ بہ ژیر خہ می نیشتمانا و
 فرمیسک لہ چاوہ ہزار ئہ سہری
 ہاتن سینگتیاں ہہ لڈری
 کاتی زانیاں
 کوہستانت کردوہ ہیلانہ
 بہ شمشالی لوولہ ے تہہ نگ
 دلدارہ کان بو
 جیژوانی چیا ئہ چہ ے
 ہاتن سینگتیاں ہہ لڈری
 ہاتن سینگتیاں ہہ لڈری

رہ جمہ بکہن، تاوانبارم

رہ جمہ بکہن، تاوانبارم
 سہرم بکہن بہ بنچینہ ے منارہ کان
 وہرن ہمکہن بہ حہ للاجی
 بو سہما ے سہرقہ نارہ تان
 تاقہ شیعیریکم ناتوانن دہستہ مو کھن
 لہ گیزہنے ہہستہ خو ما نوقمہ سارم

بین به خوا تووړتان دہ دہم
 خوا ے وہ ک ئیوہ ناپہ رہ ستم
 نابم به به رد سہ رے خہ لکم پی بشکینن
 نابم به دار بو فہ لاقہ
 چقلی ئیوہ قہ ت ناروی
 لہ ناو بیستانے سہ د تہ رزم
 بو ئیوہ قہ ت لینی نابی
 خامہ ے رہ نگیں سہ رہ رزم
 سہ ختم وینہ ے پولا و ئاسن
 شہ پولیکے شیت و یاخیم
 خہ و ے بہ ندہر ئہ شیوینم
 دیلم دہ کن ہائی دہ ستم
 ئہ و ہش گہ ردن ہہ لمواسن

ہو خہ لکینہ
 چاو کہ نہ وہ
 ئہ و ہہ و رانہ
 ہہ رچہ ند سہ ر لہ ئاسمان ئہ سوین
 قسرن ،
 بارانیان پی نیہ
 توڑی بہ ریپی
 ئہ سپے لہ شکہ رے ہولا کوں
 پروا مہ کہن
 ہہ رچہ ند لہ ئاو
 لہ باران و بہ ہار ئہ دوین

بڙوا مه ڪهن
 ته م و مڙ ڇا و خله ٿينه ڇا بهر ڇا ٿا سون
 ڪيلگه ٿينو
 هه ور نه زوڪ
 دهرياش سوڀره
 رڀگه دوور و
 ٿا و تراويلڪه
 چاوساڻ ڪوڀره
 شه و دريڙه
 نه نگوسته چا و نه نوته ڪه
 گهرده لوولہ،
 ته مه
 مڙه
 چا و تا بهر پي، هه ته ر ناڪا
 نه و نه ستيڙه هانمان ده دا
 ڪاروانڪوڙه

من دلدار ڪوردستانم

سنووره ڪان بشيوين
 من تامه زرو ڇا و ٻون و تامه نيشتمانم
 چون هه ننگ شهيدا ڇا و گو له باخه
 من دلدار ڪوردستانم
 من نه زانم،
 به فر بو خوين

چۆن باوشي ئه كاته وه
 دار به پرووه كان به كام تاوان ئه سووتين
 من ئه زانم
 مروڤ له گه ل بيره مه رگا چلون ئه ژه
 په له نگ ئاوه رڤ و كينه
 له كام كانبي ئه خواته وه
 من ئه زانم،
 تينووه كان چۆن
 مه مكه ځه چيا ئه چه كين
 كوښتا چۆن خوښ له روخساره ئه سرپته وه
 دلداره كان،
 به كام وشه دينه به يان
 تفهنگ به كام دهنگ و زمان
 سياچه مانه ځه كورده واره ئه چرپته وه
 من دلداره كوردستان
 من ئه مه وي
 له شه قامه قورخه كان دياربکرا
 شمشال ليدم
 قام و حهيران بخوينمه وه
 له چوار چراي مه هابادا
 هه لکه م ئالا ځه كوردستان
 له قاميشله هاوار كه م و
 له گه ل چيني كرپكارا
 شاره كه ركووك،
 به مان گرتن بژوينمه وه
 سنووره كان بشيوين
 كورد بنه رته جيھانه ناو

خوئے لہ چینی دیوارہ کاندہ پرووکا
بوو بہ خوین و

د
ل
و
پ
د
ل
و
پ

بہ سہر ہہ موو دنیا تکا
من دلداریے کوردستانم
ولاتہ کہم پیدہ نہ وہ
نہ خشہ ے جیہان بخوینن و
سنوورہ کان
شی کہ نہ وہ

دلخوشی

کلاوم لارہ
قہ لہ مہ کہم
لہ بہ رامبہر چے
سوئتان و فہرمانرہوا و داگیرکہرہ

کر نؤش نابات
 ہیچیش وہ ک نئو
 تفہ نگہ دہم بہ ہاوارہ
 وا لہ پہ نائے قہ لہ می کدا
 لہ سہر پییہ
 منی
 نئویندارے ولات
 دلخوش ناکات

کو پے شاخ
 تیژ و توورہ
 وہ ک خہ نجہر بوو
 ہہ تا نہ مرد
 لہ بہ رامبہر ئاسمانہ وہ
 سہرے بہر زے نہوے نہ کرد
 ہیئدہ تامہ زرؤے ژیان بوو
 بہ ناو دلے مہرگا نئو چوو
 کاتی ناویت لی نئو پرسی
 سہرے شہر مے دائہ خست و نئیوت
 یاخیم۔ کو پے۔ شاخم
 قہ قنہ سے ناو خو لہ میشی
 دیروکے سووتاوے کوردم
 چوراوے زامیکے قوولم
 داخم،

دہردم
 سۆزم
 ئاخم
 وشہ ے سہرۆک وہ ک درک بوو
 ۛہستہ پاکہ بریندار ئہ کرد
 زکے سہرۆک
 مہ شکہیہ کے پر لہ درۆ
 پر لہ فیّل و
 پر لہ فیز و
 پر لہ با بوو
 شلقہ ے ئہ ہات
 عہ قلی پیاوے ساویلکہ ے لہ خشتہ ئہ برد
 ئہم وہ ک خہ نجہر
 ئہ چہ قیہ ناو
 تہ ک و پووز و سینگیانہ وہ
 کاتی قسہ ے قوړبان ئہ کرد
 ۛہر وہ ک دوو پشک
 ئہ یدا بہ ناو زاریانہ وہ
 گیرفانیانی دہ پشکنی
 رازہ کانیانی ئہ در کاند
 وہ ک تانہ بوو
 بہ سہر گلینہ ے چاویانہ وہ
 کاتی کوژرا
 بوو بہ شہ ہید
 خوینے بوو بہ دہریا ے مہنگ و ئیستا سہرۆک
 لہ کہ نارے دہریا ے خوین و لہ ژیر سایہی ناوے ئہ وا
 عومرے خویان بہ سہر ئہ بہن

کڻل به رزے گورہ کھیشے
 سه نگه ريکھ
 سه روکھ شور شگيرہ کان
 له پشتيه وه
 به رهو رووے خه لک
 ده سرپژ نه کهن

من شاعرم

و التزام، شعار من است
 و تاکنون
 چهل و شش بار
 کتاب دن کیشوت را خوانده ام...
 به نجات بشریت،
 می خواهم
 باتفنگ ساخت کارخانه ی بیک
 و رگبار واژگان
 دنیا را فتح کنم
 در خانه ی ما،
 مادر می تواند
 سجاده اش را
 زیر بوته های گل محمدی بگستراند
 و دست در دست پدر،
 سفر کند به عنصر بسیط خویش
 برادر می هر روز
 در اطراف کمون پاریس

با خواهرم قرار ملاقات دارد
 من تنهائیم
 بر اسبی لاغر سوار،
 !در جاده‌ای که یک امتداد مبهم است
 بی اعتنا می‌گذرم
 از حوالی قلب مطمئن پدر و مادرم
 از لیز خوردن دوستانم
 در شانزله‌لیزه ترسیده
 در کوره‌راه‌های شرق دور گم گشته‌ام
 و تاخت میزنم به راه
 به قصد ثبت حماسه‌ای، اما... دریغ
 در سرزمین ما
 یک لسیاب بادی هم پیدا نمی‌شود
 و.....
 بنابر آنچه رفت
 در خانه‌ی ما،
 یکاتفاق در شرف تکوین
 است

نُیواره‌ی غه‌ریبستان

نُیواران غم دیت و له ده‌رکه ده‌دا، له په‌نجه‌ره‌وه هه‌لْدِیم
 ده‌رۆم خۆم له نیو شووشه‌ی باده‌دا بشارمه‌وه
 که چی ده‌بینم غم پیش له من له‌سه‌ر کورسیی به‌رامبه‌رم دانیش‌تووه و
 چه‌مه‌پایه
 :ده‌ست له مَلَم ده‌کا و ده‌لِی
 دَلنیا به، من وه‌ک شادی بی وه‌فا نیم

ہہ رلہ یہ کہم رۆژی ژیانته وه
 له گه لندا بوومه و هه تا دوارۆژ به جیت ناهیلّم
 هه لده ستی و رۆ ده چیتته نیو شووشه ی باده که وه
 ده یخومه وه و تک

تک

له چاوه کانمه وه داده چۆری و دیسان ده گه پیتته وه لام و به
 رامبه رم داده نیشم
 ئیواران دلم پر خوریه تر و
 چکۆله تر
 له دلی په ره سیلکه کۆچه ریبه کانه
 شه قامه قه ره بالغه کانه هه ولیر پرین له ته نیایی و
 "مه چکۆ" ش ته ژر له ریا و قسه ی پشته مله یه ؟
 ئیواران نازانم سه رم بو کامه شوین هه لبرگرم، نه ختی له م غه ریستانه دوورم بکاته وه
 مه یخانه کانیش
 لیوانلیوی خه م و فرمیسکن
 ئیواران هه موو غه ربه کان دین و له به رامبه ر شیخی باده دا پرچ و قژی خه مه دریژ و پرش
 و بلاوه کانیاں ده که نه وه و کووره ی زیکیکی پر له جه زم ده بستن
 ئیواران، سوار ی تاکسیکی تیژیا ده بم و به قاچاخه ریبه کانا له سنووره
 ده سترده کان ده په ریبه وه و
 له پر باوه ش به خوشه ویسته کاندا ده که م و پر مه ی گریان بهر بینگم لی ده گری
 نه گه ر "ئیسماعیل به رزه نه جی" جلّه وه ی ئه سپه که نه گری و ده نگم نه دا.... ئاخ
 ...
 ئاخ ئیسماعیل به رزه نه جی
 ئه سپه که سل ده کا و ده مگیلنی و ده بینم
 له باخچه ی مه یخانه یه کدا دانیشتووم و گه یشتوومه سنوور ی دوایین پیک.

ميرات

من يادگاري نه و عه شيره ته م
 له سه رسينگي زين
 گوځيان به هه و داي خوځن ته قه ل داوه
 ئيستا من به لام
 له ده ستمدا قه له م
 شيوهن نه کات
 و
 برنه وه کورته بزمار پرېژه که ي
 باو کم له ميژه
 سه ره ونخوونه و
 به ديوار يکا له خاچ دراوه.

سه فريکي نه هات

به ره و کوځستان نه هاتمه وه
 جانتام پر بوو له ناوات و هه ز و تاسه
 هيڼده تينوو
 هيڼده تامه زرو ځي ديدار بووم
 ده مه ويست به فري سالي نه هات
 بتوينمه وه به هه ناسه
 بو لاي کالي نه هاتمه وه
 عه شقه قه لاي به رزي هه ست و
 دلې منيش
 کوتره برجيله ځي ماله بوو
 کالي روځي سه وز ځي ده شت و

چاوے گوند و
 ھیزے عہ شق و
 گہ ورہ تر لہ "عہ نہر خاتوونے" (مہ ولانا) و
 !جوانتر لہ "خاتوو حہ بیبہ" ے دیوانے شیعرے "نالے" بوو
 دیر ہاتمہ وہ، دیر ہاتمہ وہ
 کوستان چوّل بوو...
 چاوے ئاسمان، لیل ئہ پروانے
 جیژوانہ کہ ے جارن بوئے
 خہ میکے زہردے لی ئہ ہات
 پر لہ چقل و خاک و خوّل بوو
 ئیتر دنیا رہش ئہ نویئی
 لہ ناو دلہا کہوے تہ نیای شیعر دلّتہ نگ
 دلّتہ نگ، دلّتہ نگتر لہ کوستان
 سیاوچہ مانہ ے فرمیسک و خوین
 ئہ چریکینی

گۆشہ ے زیندان بوو بہ گۆر خانہ ژینم
 پرووکاوم نہ گۆر ماوہ نہ تینم
 لہ یاد چووم و وہک غہریب و نہ ناسی
 نہ نامہ یی، نہ ہہ والئی، نہ باسی
 لہ بیر چووم و خوۛشہ ویستان ناپرسن
 لہ ہاوار و قرچہ ے دلّم ناترسن
 خوۛشہ ویستم، ئوقرہ ے دلّم، ئہ وینم
 رۆحم، گیانم شیلہ ے شیرینی ژینم
 وہک بیگانہ ئیستا لہ من دہ پروائی
 چیم لی ہات و چیم بہ سہرہات نازائی

له فه راقيا ئه وهنده من گريوم
 بوو به كاني فرميسك و خوين دوو چاوم
 ميله و ئاسن چوار ته نيشتي ته نيوم
 وه كوو دياره له ژياندا، به زيوم
 خوايه نه كه ې كه سيكي تر وهك من بي
 "له دل ئه روا، ئه وه ې له ديده ون بي"
 جاران شه معي به زمي شادي ياران بووم
 بو تينووان، ليو شه قاران، باران بووم
 چاوكه ې شيعرم له زولفي يار ئه نه خشان
 دنيا م ئه خسته له رزه من به په خشان
 نه يار به شيعره كانم نه يده ويرا
 وهك پيو ې راي ئه كرد له ترسي شيړا
 ئيستا ليړه دامووم و به ته نيا
 نيه كه سي لي م پيرسي له دونيا
 داخي خه ميان هينده چزان به جه رگا
 "**له عه زره تا باوهش ئه كه م به سه رگا"

چه نكي شكاو

ئه زانې بو وا لاواز و بيړه نغم
 زيرم ، به لام ئه سير ې په نجه ې زه نغم
 بي پهروام و له نيو ده ريا ې ئه وينا
 دهنر كيڼي دل ې وه كوو نه هه نغم
 وهك پهروانه م له نيو گر ې فيراقا
 هه ئه قرچيم ، ئه سوو تيم و بي دهنغم
 هه ر ئه كولي م و ئه جو شي م و ئه سوو تيم

تو پوڑ و من دل پوہ یہ ک ناوہ نگم
 من ناوارہ ے ناوچہ و مہ لبہ ندے عہ شقم
 دہس بہ یہ خہ ے فیراقم و لہ جہ نگم
 تو ولاتی ئہ وین و پر لہ پازے
 من شہ ہید و کوڑراوے ژاو و ژہ نگم
 مہ متارینہ و مہ منیرہ بو غہ ریہ
 من ہر لہ نیشتمانے خوم بہ سہ نگم
 خہ زہ لوہرے ژیانہ، من بہ لام ہر
 بولبولے عاشقے گولے قہ شہ نگم
 ہر ئہ خوینم بہ دل بو جوانے
 ہر چہ ندہ پیرم و شکاوہ چہ نگم

درؤ

بہ ئہم ہرہ قسرہ
 نہ ئاسمان ئہ زیت و
 نہ قاقر بہ شینکہ ئہ خہ ملی
 گولم! وا مہ نوپہ
 لہ نیسی بہ ئہ و لاوہ نینہ
 تریشقہش ئہ گہر بی
 وہ کوو دہولہ، بہس دہنگہ، بو شہ
 ئہ من شہ و نہ خہ و تم
 ہتا ژوانی پیلان
 لہ سہرتہ و چپہ ے گہردہ لوول و ہرور تیگہ یشتم
 دڑے خاک ئہ دوان
 گولم وا مہ نوپہ
 دروہ، فریوئیکے نویہ

لہ چاویان وہ شیرہ
چ بون و بہ رامہ ت لہ کوشہ

زیندانے

لہ نیو تاکہ کہ سیبہ تہ نگہ کہ مدا
ہہ لکور ماوم
کارہ ساتیک بہ پوہیہ
لہ و دیو دیوار
وہ ردیانہ کہم راوستا وہ
دہ لاقہ یہ کے بچکولہ
لہ سہر سینگے دہر کہ کہ یہ و
داخرا وہ
کوترہ باریکہ ے خہ یالم
تامہ زرؤیہ، ہہ لفریت تا

پہرہ پرووچکہ ے ٹاسمانے
کا کے بہ کا کے
جار بہ جاری
وہ ردیانہ کہم
دہ لاقہ کہ دہ کاتہ وہ و
لیم دہ پروانی
نہ و تاریکے دہ بینیت و من
پروونا کے

ئاواتيڪ

ئاخو دہ بي
 ئو و پوژہ بي
 كاوهى كورم
 جانتاي سہ فہر كاتہ شاني،

دہ لالاني بہر گاراژي شاري سنہ
 هاوار بکہن
 سليماني
 سليماني

=====

هيٺانہ ۽ من

-1-

هو کيڙو لہ قڙ سہ وزہ کہ ۽ دارستانہ هہ ست و شيعرم
 چوڻ بيہ وہ؟
 ئہم گيڙاوہ دہ مخنکيني
 لہم ليہشتہ سامناکہ چوڻ بيہ رمہ وہ؟
 گہر بتہ وي
 دلت ئہ کہ ۽ بہ پرديڪ و نہ ک
 ہر لافاو
 شہ پولي گشت زہ رياکانيش لہ غاو ئہ کہ ۽
 کہ ہاتيہ وہ
 عارقہ ۽ نيو چاوانت بہ قڙو کہ ۽ ئہ سہ رمہ وہ

-2-

ھو کيڙو لہ قڙ سہ وزہ کہ ے دارستانے ھہ ست و شيعرم
 چوَن بيَمہ وہ ؟
 لہ نيوانے من و تودا
 شمشيرِ يکہ و
 خوئے ھہ زار نہ ويندارے لي دہ چوري
 شمشير کولہ و نہ وين تيڙہ
 بہ بليسہ ے ناگرے دل
 نہم شمشيرہ بتوينہ وہ
 نہ وينداری راستہ قينہ
 لہ بہ رانہر ھيچ کوسپکا
 دل ناگوري
 -3-

ھو کيڙو لہ قڙ سہ وزہ کہ ے دارستاني ھہ ست و شيعرم
 چوَن بيَمہ وہ ؟
 تا چاو بر کات
 ھہر بليسہ و کلپہ ے ناگر
 بہرہ و ناسمان ھہ نہ چيت و
 دوو کہل دنيا ے داپوشيوہ
 دلہ نہ ماوہ ھہ جميني
 ناگر بہ ناو دائہ مرکي
 دہ بي لہ کوورہ ے نہ وينا
 بي بہ ناو
 بہرہ و ناسمان ھہ لکيشيت و
 وہ ک ھہ ور بہ سہر
 چہرہ دوورے نہم گرکانہ دا،
 داباريت و سينگہ سووتاوہ کہ ے

من و زه ويني خوا

بخه مليني

-4-

هو کيژوله قژ سه وزه که ے دارستاني هه ست و شيعرم
 چۆن بيمه وه ؟
 تا له م شه وه کش و مات و گورگه ناوه ،
 چه واشهم و نازانم چۆن
 بت بينمه وه ؟
 گهر ئه ته وي
 له گهل منا ئاو يته بيت و ههر بژيت
 گيانت بکه به گرینگ و
 سامانه شه و بسووتينه
 بو ئه م ساماله تاريکه ، به به رۆله ے تاقانه
 ئه گهر تيري هه ور ے چلگنیش پيکاته
 ئه وسا ئيتر ، دييه وه بو باوه ش من و
 سينگم ئه که ے به هيلانه

ئاكتوره كان
 به پي شانو ، له سه ر ميرات
 يه كتر بكوژن
 ماوه يه ك بوو
 هه موو شه وي
 كاره ساتي براكوژ ے

دوویات نہ بوو
 پالہ وانی شانۆ هه ستا
 به پیچه وانہ ی پیژیسۆر
 به ره و لای چه پ که وته ریگه
 هاواریان کرد...
 شانۆ نامه که تیک مه ده
 به ره و لای راست بگه ریوه
 له پشته وه په لامارے براکه ت به
 پالہ وانی شانۆ به لام
 دهستی دایه تفه نگه که ے
 به دهست و برد
 ماوهی نقه ے به کهس نه دا
 به ره و شانۆ نووس و کارگیر
 ده سپرێژ ے کرد

که نیشکه _ ئۆغر بی

بو کۆچه سووره که ے ژیلا
 به رانبه ر ئاوینه راوه ستا
 دوو په لکه شوپه که ے کرده وه
 کراسیکه سپه ئاودامانه له بهر کرد
 مه لیکه غه ریب له دووره وه نالاند ے
 ئه م پائ ے کرد
 په نجه ره ے کرده وه
 بانده ے رۆحه له ناو رکه ے جهسته یدا زیریکانده ے
 دیوانه شیعره که ے هه لگرت و
 ئاخیکه هه لکیشا

وہ ک بلیی ئاخرین دیدارہ
 دلۆپی فرمیسکے ہہ لُشت و
 لاپہرہ لاپہرہ ہہ مووے دا دہم باوہ
 چے واژہ شِعر بوو، ہہ لُفرین
 وہ ک پۆلہ کوترے ئاوارہ
 ئہ سپیکے سپے لہ بہر دہر کہ حیلاندے
 ہہ زاران پہ پوولہ
 گہ مارۆے سہریان دا
 وہ ک پۆلے پھریان
 خاتووزین بہرے کہن، بو لای مہم
 کہ نیشکے خواے جوانے
 بالندہے رۆچے لہ ناو رکہے دہروونیا
 بو ئاسمان ئہ پروانے
 کہ نیشکے ئوغر بی
 ئہم ئہ سپہ سہر شیتہ و
 رینگہے کوچ بی بہ ختہ
 سہر کہ با سیبہر بیتہ وہ ، ناوہ ختہ
 نا، دہبی ہہر برۆم
 ئیتر لای ئیوہ خوش
 دلدارم لہ دوایین ژوانگہ دا
 چاوہرپی من دہکا
 گیانہ کہم
 ئاخر بو وا بیدہنگ؟
 لہ دواے تو، کئی دہستے دایکانہ
 بہ سہر ئہم شِعرانا دہہینی
 بہ بایان ئہ سپیرم
 بازہوے پر بکہن

له وشه ۛ رهنكاورهنك
 كه نيشكه
 بو هينده به په له ۛ ؟
 نه ختير دانيشه له لمان
 با تير- تير بتبينين
 تاسه مان هيشتا ليت نه شكاه
 نه زانم دلت له م دنيايه بيزاره
 دهروونت له نيشي دوو پشكه ولاته نه وينكوژ زامداره
 زور تير ۛ تانه ت ليدراوه
 به لام نه ۛ شاگولۛ باخۛ زين
 نه ختي تر دانيشه
 هه تاكوو نيواره زور ماه
 خه زان زور ناكيشي
 وه رزي تر به هاره
 به جيمان مه هيله...
 تو تامي زيان و نمه كي زه وينۛ
 له دوا ۛ تو به ره و كام پرووگه ۛ عه شق راوه ستين
 تو قبله ۛ نه وينۛ

سوار بوو...

سوار بوو
 "نه ۛ هه ره سي به مالم"
 هه وره كان ليك نالان
 ناسمان دهسته به گريان كرد
 چي دار نه رخه وان بوو
 له سوژه نه م كوچه

قڑ خویان ہہ لہ نے
 گہ لایان لہ بالہ ہہ لہ ران
 کورڑنے نہ سپہ شی
 زہوینہ راجلہ کان
 ہہ ناسہ لہ سینگے زہ مانا، حہ پہ سا
 ہہ زاران پہ پوولہ
 شہم "یان بو جیڑوانے" دیوانہ "نہ برد و نہ گریان"
 "نہ ے ہہ رہس بہ مالہم"
 نہ سپہ شی گلاندے
 زاوے مہرگ...
 ٹامیزے کردہ وہ
 دوا بزہ ے شیرینے
 وہ ک دوایین ہونراوہ ے
 زہوینے خہنے کرد
 کہ ژاوہ ے خواے نہوین، ہاتہ خوار
 تہرمہ کہ ے لہ ناخلہ ے تیشک پیچا و
 کہ نیشکہ غہربہ جوانہ کہ ے
 بردہ وہ

بو ئیمپراتورے شیعر
 ماموستا شیرکو بیکہس

وتیان کاکہ
 وشہ ے تفہنگ
 رہقہ، زہقہ، ناہہ موارہ
 بہرہ لستہ گہشہ و نہشہ ے شیعرہ کانتہ

شانے شيعرت
 بهو بوئنه وه برينداره
 ئه ے من چ بکه م؟
 نه خشه ے گه وره ے ولاته که م
 تفه نگیکه و
 بتانه وئی و نه تانه وئی
 له ناو هه موو نوو سراوه کانما دياره
 وتیان چیا زور سه رکه شه
 له ناو شيعرئیکه په سه ند و ریک و پیکدا
 ناشرينه قوت بیته وه
 ئه ے من چ بکه م؟
 نيشتمانم کويستانيکه و
 هه رچه ند ئه که م
 وشه ے چیا
 له ناو دیر و کرت و رسته شيعرکانما ناچیته وه
 وتیان ئه ے خوین
 خو ئیتر خوین
 پیویست ناکا
 له ناو شيعرا خوئی بنوینی
 ئه ے من چ بکه م؟
 نيشتمانم ده ریا ے خوینه
 رهنگه خوین له دلویی خوین بسر مه وه
 چه ده مینی؟
 بتانه وئی و نه تانه وئی
 وشه ے شيعر ے من هه ر خوینه
 پیتان ده لیم
 شاعیرانے ولاته که م! پیتان ده لیم

سه رے شيعرے بي چه ک ده برن
 شيعرے بي خوين
 زهر د و بي هيژ و لاوازه
 شيعرے چياے تيدا نه بي
 رگی ده دپن
 پيتان ده ليم
 بويه شيعرم خويناوويه و
 سووره ره نغم
 من شاعيرے نيشتمانے خوين و کويستان و تفه نغم

ليت پرسيوم چونم له م به نديخانه
 خه م ده خوم و نازار ده چيژم گيانه
 نازاري نه م گوريچکه
 نه يبه زاندووم
 له حه ژمه تي فه راقی تويه ماندووم
 بو هه ر لايي نه سپي خه يال ده نازوم
 هه ر پوو له تو ده کا دلّه ي خه ماژوم
 په ربي چاوي تو ده ستي لي وه شان دووم
 شيتي کردووم و توي له دل نه خشان دووم
 هه ر چه نده من هه لوي نه شکه سته بالم
 هيشتا به سه ر ناقاري خوما زالم
 وه ک قه نديل و هه لگورد و پيره مه گروون
 سه ري به رزم دانانوي بو گه ردوون
 له وه تي تو بووي به يار و گراوم

به زنجیری ئه وین شه تهك دراوم
 ئه ی كه نیشكه جوانه كه ی خوی دل داری
 شاكاری پر له نه خش و ورده كاری
 زامی ناسوری ئه م دله خه م ریژه
 به هه توانی ماچیکي تو ساریژه

دره ختی هه وره كان ده شه كینیتته وه
 چاوے هیچ شاخه یه ك ناترووكی
 داره كان گشت قسرن
 خیلے هه نگ
 خویان به شه كر و میو گردوو
 له میژه ئاوباره ے ئه وینه دار و گول
 زه رگه ته، خوار و ژوور
 چوار ده ورے ژوانگه یان ته نیوه
 ره شه با كوچه به عه شیره ے په پووله كردوو
 هه یاران
 سیاسال و باران
 دره خته خه مه كان ده شه كینیتته وه
 په ر و پوے په پووله ده باری
 شه ق ده بی دله گول خه نده ران

تاسہ

خوشہ ویستم

زور لہ میژہ تاسہ ی دووریت وہ ک دلوپی فرمیسک

لہ ناو گلینہ ے چاوما قہ تیس ماوہ

ہہ ورے نازار بہ سہر کیلگہ ے تینووے

دلہا پرچے رہے خہم و زوو خاوے ہہ لاوہ

خوشہ ویستم

تاسہ ے دووریت بوو بہ تفہنگ

دہستے لہ مل چیا کرد و نہ ہاتہ وہ

تاسہ ے دووریت بوو بہ خہ یال

رپوے دہرگاے سنوورہ کان بکاتہ وہ

تاسہ ے دووریت بوو بہ ہہ للاج

سیدارہ ے کرد بہ جیژوانے دلدارے و ماچ

خوشہ ویستم

لہ نیوانے من و تودا دہریاے ناور شہ پؤل نءدا

سنوور وہ ک سہ گ نء لوورینی قہ پ بہ پاژنہ ے قاچا نءکا

ہہ نگاو بہ ہہ نگاو تیمانہ

بہ لام من نءو نءویندارہم لہ ناو خوینا نءژیمہ وہ

شہ قلے سنووریان نء شکینم بہ حہیران سیاچہ مانہ

خوشہ ویستم

باسے دلدارے من و تۆ دنیاے گرت و

ہیشتا ئیمہ لہ یہ ک دوورین

باسے دلدارے من و تۆ چاوے میژووی

کردہ کانے فرمیسک و خوین

ہیشتا ئیمہ سہ دہ و سال و مانگ نءژمیرین

خوشہ ویستم

تۆ پى كه وه من هه وڵ ئه دهم با به به كتر بگهينه وه
 تۆ بانگم كه من پر به دهم هاوار ئه كه م
 وه لام به كتر بدهينه وه...
 قه ف قه ف زه نجير سنووره كان بچرين و
 ئه و هيلانه شيواوه مان بگهينه وه به كوردستان
 ـ ئه و هيلانه شيواوه مان بگهينه وه به نيشتمان

تۆيان كوشت ده ستیان شكى،
 به هيزترين ئه ستوونده كى تاوڵى مرادى كورد شكا
 كه تۆيان كوشت چاويان كویر بى،
 گشت كوردستان زريكاندى
 كه تۆيان كوشت كوستان كه وى،
 گر كه وته خهرمانى كورد
 هه تا بوى كرا سووتاندى
 جرحه مشكى خاوهن گه راى شوومى تاعوون،
 و ايانزانى ئيدى ده ریا،
 ته نانه ت به ك هه ناسه ش وى ناكه وى
 ـ تا وه خرۆش كه ویتته وه
 وایانزانى ئه وى چوو چوو
 نا به ته وه،

نه یانزانى گرکان دواى دامرکانیشی
 سه ره نوئى گر ده گریتته وه
 كوردستانیان نه ناسیبوو،
 نه یانزانى كوردستان گشتى گرکانه

له نيو دلي زامداري دا ژانه كاني هل ده گري ،
 په ننگ به خه فته ته كان ده دا ،
 فرميسكه كان ده خواته وه ،
 جارجار خوئي راده چله كيني و هه رمانی خوئي ده سه لميني
 به ناگري يادي شه مه كوژراوه كان هه ر ده كوئي ،
 هه ر ده كوئي هه تا هينده ي
 بالاي به رزي سه به رزي سه رداره كاني گرده گري

كوردستان

كاتي پينووسه چاره نووس
 كه وته گه ران
 له دواي نه وه
 نه خشه عه رد و دنيای نه خشان
 كه گه يشته لاي خوړه لاتي نيوه راست ...
 له سه ر خاليك
 ساتي راما
 نازانم بو...

كه وته له رزين
 دلي شكا
 چاوے توقه
 دلويي خوين
 به سه ر نه و خاه دا تكا
 خيرا هاتن ،

دهوريان ته نه
 شه قلياں كرد
 به په رږين و موورد و تيمان
 گه پان، ناوېك بدوژنه وه
 فرميسكه چاوه گه ردوونه
 تيا بگونجی
 ټينجا هاتن
 ناوې نه و خاله سوورهيان
 نا،
 كوردستان

هه زاران سالم ته مه ن پيوسته
 وه سفي قامه تي به رز و
 ته ژي له رهمز و رازت كه م
 به لام داخه كه م
 كاليسكه ي زه مان
 به هه شتاو ديټ و
 توند توند راده بري
 له م ماوه كورته ي ته مه ندا ته نيا
 ده توانم وه سفي
 نيم نيگاي شوخي پر له نازت كه م

شیعرے تازہ

کورہ کانے ھولا کو خان

کاتی بہ سہر شیعرہ کانما

نہ وتیان پڑان

بوو بہ جیڑنے وشہ کوژان

مارے قامچے دہمے نابووہ کانے خوینم

کہ لبہ ے کہ لہ بچہ وہ ک چہ قہل

دہستے ھونہ رمے ، ئہ کروژا

شقارتہ یان دا گیرساند و

بوو بہ قاقا و چہ پلہ پڑان

ھاوارم کرد

من شاعیرے چہ وساوانم

ھہ زار کوانووے پر لہ ئاگر

شیعرہ کانم ناسووتینی

گۆمے گہ ندہل کہ ے ئہ توانی

چیا ے ھاوار لہ ناو خویا بخنکیئی

ھہر لہ و کاتا شیعرہ کانم

لہ ناو گردا ھہ ئہ قرچان

دہستی می شکم

لہ ناو ھیلے تووہ ے دلما

وشہ ے شیعرے تازہ ے ئہ چان

رايه خيكيان بو راخستم
 قه له ميكي دهسته مويان دايه دهستم
 وتيان: بنووسه شه وه زهنگ
 له م ولا ته سروشتيه
 بوئي گول و تيشك و هه تاو و ده مار ئه گري
 ئه وه ي به ره و ئاسمان ئه فري ئه شقيايه
 عومري بالنده ي به رزه فر
 كورته به قه د ته مه ني گول
 هه ر زوو ئه مري
 وتيان بنووسه ئاسمان ،
 قه له مره وي ياساي داله
 ئه وين چي اي ياخي بوونه
 بوئي گول و بووني روژ و په رپه روچكه ي ئاسماني به رز ،
 خه ونه ، خوليايه ، خه ياله
 وتيان بنووسه ياساي دال ، ياساي خوايه
 چي بالنده و په له وه رن ، بي سام و سل ،
 هه تا بن ميچي ئه و ركه ي تييدا ده زين ،
 ده توانن ده نكيان هه لبرن
 ناوبه ناويز به سرته سرت ،
 قام و هه يران بو دل بچرن
 ئه توانن له شه قه ي بال دهن ،
 تا بهر ده ركي قه فه ز بفرن
 لمقي شكاوي گوليكم كرده قه له م
 به خويناي بولبوليكي كوژراو
 نووسيم
 ئاسمان قه له مره وي بالنده يه
 نووسيم

ئهوین یاسای بی خهوشی دئداره ئووسیم
گول و ئاسمان و ئازادی
قانوونی خوای ئهوینداره

● «چه واشه»

له نیوانی ئاو و ئاگر

وه ک بو شایی مه ودای

دوو هاواری خنكاو راوه ستاوين
 رېنه ناس و وړ و كاسين
 له نيوانی مهرج و به ندهر راوه ستاوين
 له دوو لاه
 توفان
 سيلاو هيرش دينی
 به لام ئيمه ئاو نانسین

● «غه لېه غه لېی ژيان»

دهنگی موريانه ی مهرگ
 كه له دهروونمدا
 توزقال توزقال
 جه سته م ده جوی، ده خنکینی!
 ئاخ!
 له م په نجه ره پرووناكه وه
 ئه وديوی تاریکی حه قیقه ت
 دیار نیه

كهس نازاني

له پشت ئه م زه رده خه نه گه مژانه وه

پراو پري چه ند گوڤستان

فرميسك تيدا قه تيس ماوه!

ئاخ!

گهر بزاني

ئه م ئاقاره به روا له ت هيمنه

ته قينه وه ي بومي چه مه رگه ساتيكي ژاناوي

دهيشله ژيني!

ئه وه ي چاك و خوشيم له گه ل ده كا

به جه فت

ئيهانهم ده كات و

وهك وايه

سيويك له سيويكي تر پيرسي

ئه ي قوربان!

ئه حوالی کرمه نازه نینه کانی له شی موبارکتان چۆنه؟!

● مامۆستا مه له كش*

وهك دوو په نجه ره ی به رامبه ر یه ك بووین
 غافل له دهوړ و سووړی فه له ك بووین
 هه مووړوژ سلاو، پرسیار، پیکه نین
 قه رار و واده ی ژوانیکی شیرین
 عومری عشق کورته چه غار سه د چه غار
 وهك شه وی پووشپه رپوژی به فرانبار
 ئیستا دلی من خه سته و شکاوه
 له دوو په نجه ره، یه کیان به ستراره
 نه خه تای روژ و نه مانگ جادووی کرد
 له عنه ت له سه فهر هه رچی کرد، وی کرد

◆ وه رگیږانی شیعریکی

ئه خه وان سالیس

● «بیقه رار»

زوړ هه ول ئه دهم
 په مزی ئه وین له نیو دلها بشارمه وه؛

نه كا له پر ئه وين كوژي ،
 شوين پيي ئاسكي سلي ده شتي
 خه يال هه ل كات .
 خامه ي ياخي ئوقره ناگري
 رازه كانم ئه دركيئي .
 بيقه رارم !
 وه ك موم له نيو ئاگرداني ئه وينكا هه لكورماوم .
 تو ده ريامي !
 منيش زاميكي ناسورم
 تينووي قومي ،
 تو كه يي ،
 چوري ئاوم .

● «سزاي دلداري»

زات ناكه م رازي دل بدركيئم !
 سه گي ئه م شاره ...
 لانگيره ، بوني دل ودهم ئه كا
 سه گي ئه م شاره ...

نهك ته نيا گوشت وئيسك و خويني دل

ته نانهت شيعر و گوراني نه خوا!

زات ناكه م بليم

چه ندم خوش نه وي!

زيتهي چاوي گورگ

له م گورگه ناوه

زات نه توقيني

له سه رانسه ري نه م وهرزه تال و زهره وژاكاوه

بو چه شارداني گولي ههستي خوّم

شك نابه م شويني

زات ناكه م رازي دل بدرकिनم!

• «چاوي گورگ»

كه خوّم ناسي

دنيا شه و بوو

شه ويكي چر، تاريك ... تاريك!

تيشكيكي دوور

له نه و په ري ئاسوي دووري ژيانمه وه

وه ڪوو مه شخه ل دا گيرسا بوو

به لام ريگا

پر له ڪوسپ و ڪه نده لان بوو

ئاسته نكيگي دوور و باريڪ!

تيشكي هيو ا گر شه ي نه هات

بو لاي خوي بانگي نه ڪردم

رايده ڪيشام

هيزي نه دا به هه نكاوم

ببر و نه نديشه ي نه بردم!

ساله هاي سال

به قه د ساله کاني عومرم

ريگام بري

گوچاني ئاسنم شکاند

سه د پيلاوي پولاوم دري

هه ر هه نكاوي، زاميگي قوول

ريگا هه موو ژان و برک بوو

هيزي هيو ا به ره و ئامانجي نه بردم

گه يشتم و دل پر له هه ز،

ئاوات،

تاسه

له خوین گه و زاو

ماندوو، بی هیژ

ئه ژنۆ شکاو

ئامیزم بو تیشک کرده وه

به لام ئه فسووس،

ئه فسووس،

ئه فسووس

ئه و مه شخه له چاوی گورگ بوو!

● «دهرفهت»

من زۆر له غه ربی ده ترسم

وه ره با باوه شت بکه م به نیشتمان

به وه رزی زریاندا رهت ده بم

هه تا دیم هه ستمه وه

شه پۆلی به سه رما ده پرووخی

ئه مخاته گێژه نی بی ئامان!

هه تا چاو بر ئە کات
شه پۆل و گێژاوه
دهست کورتتر له وهه کـه
له پاپۆر دانیشم
به له مه هیواشم شکاوه!
وه ره وه ک به ندهری
ئامیژت بکه به له نگه رم
ته نیایی ده سترپژم لی ئە کات
من زۆر له غه ربیی ده ترسم
بانگم کـه!
با ئەوین بکه م به سه نگه رم
شکاوه،
شکاوه.....
به له می نه جاتم شکاوه
من بۆنی هه لۆ
له هه ناسه ی بای زریان
ده بیستم
وادیاره بۆ کۆتر
ده رفه تی نه ماوه

● لاچۆ لاچۆ له بهرچاوم بۆگهن!

قهت نه مديوه خائين به خو

بيژگه هۆره ي سپله ي وهك تو

تفي ليكرد ...

به شهپان و به تيهه لدان

فرپي دايه نيو زيلدان!

ئهوان چوون و ...

دواي شينگيري داره پيره

مقو مقو كه وته چيا ...

بالنده كان ، هه واليكيان بو يه كه برد!

پيروزيابي سهركه وتنيان له يه كه ئه كرد!

وتم! چيه ؟

چ قه و ماوه ؟

له دواي مهرگي داره پيره

جگه خوين و ئه شك و ماته م

چيمان ماوه ؟

وتيان نابي بيدركينين

نهينى و په مز و رازه
 كاتى چوومه سهر مه زارى داره پيره
 به چاوى خوم نه وه م بينى
 گوپكه و چووزهى چه ترى تازه!

• ئاخ باران!

كهى ده بېته ليزمه بارانئ
 چى كه لاكى بوگه نيوى خاكپه روه ر
 له م زه وينه رږخ كوژهى به دناوه رامالئ
 هه ر درؤ ده پروئ
 خيلئ گول كه وتوونه بهر شه للاخى باهوژ و
 هه رچى شيناوهرده، ژاكاوه
 خاك لانهى مار و دوو پشكه
 ئاسمانيش قورخى داله
 ئاخ باران!
 كهى ده بېته ليزمه بارانئ
 گيانى تازه
 خاته بهر نه م ژينه گنخواه!!

● «سوارۆ»

له سهر يالى قوناخ

برووسكه ي پزيسكى نال و بهرده

كه وه حشەت ئە خاتە دلى دۆلى ميژوو!

خەوى زينده وهر راده چيني

فريوهى سوار و پرمه ي كه حيل

وه زرمه ي له يه كدانى تاويز و قرمه ي ههره س!

شهري گاشه بهرد و سمى ئە سپه

له م دره نگانە وه خته.

سوارۆ گرپكه كه شه و راده مالى

سوارۆ شه ميكه كه سيبه ر سهر ئە برى

سوارۆ سه ماي عيشق و خوينه

سوارۆ په يامى به هاره

سوارۆ چروى بهر به رووكى ژيان و گلووكى ئە وينه

خودايه! ئە گهر ئەم سواره

نه گاته بنار

دلى راده وستى له ليدان و خورپه

گوئی سووری سه ر توپ
 كه ئاوى دراوه به ئه سړینی چاوى هه زاران هه زار!
 شه ویکی دزیوه
 به قه د چۆمی سیروان بهری پیوه ماوه
 هه تا تیشک هاویژ
 زگی هه لمساوه به پیلانی ناحه ز، ده ئیی ئاوسه
 خودایه! ئه ترسم له پزدانی ئه م قه حبه، زۆلێک
 له پر ده ریه پیت و
 ژوان بیته ژان و ژوانگه مه زار!

● «بریا»

بریا من وه کوو په پوله بایام،
 دهم له ناو ده می گوئیکی سووردا
 سه ر مه ست
 له شیلە ی ئه وین ده مردم.
 کیژۆله یه کی شوخ و نازه نین
 له نیو ده فته ری بیر هه ریدا

وشكى ده كردم.

● من سنوور ناناسم

كئ مافى داوه بهم جهردانه

ئاسمان و زهوين و دهريكان دابهش كه ن؟

كئ بهر درهوشانه وهى ههتاوى گرتووه

كئ ئيزنى پيداو

تيشك له بالنده دابر كه ن؟

سيماي رۆژ به چلكى هه ناسه ي خو رهش كه ن؟

من سنوور ناناسم!

پيم خوشه هه لبفرم

له گوانى كامه هه ور زور ته ره

پاراو كه م ئه م رۆحه شه قاره م.

پيم خوشه

ياساى دهستكردى چى خواوه ندى زهوينه

پى شيل كه م

برۆم و له نيوان دوو هيىمتى دنيا دا راوه ستم

بست به بست سه رتا پاي نيشتمان

بکہم بہ ہیلانہ ی نئم جہ ستہ ئاوارہم۔

● «بووکیان دزی»

زاوا خوش بی،

بووکیان دزی

ہا.... سواران

بہ جہ لیت و بہ تہ قلہ کوت

بردیان بوّ پہ ردووے بیگانہ!

سہرے ئیوہ سہ لامہ ت بی

ئیہمہ گشتمان پہ ردووگیڑبووین

زہ ماوہ ندمان بوو بہ ماتہم

بیرہ ورے بوو کے دزراو

لہ سہر دلّمان بوو بہ داخ و

سمیّلہ خیچکھ ے زاوا ے تازہ

لہ چاوماننا بوو بہ تانہ!

● «فه رمان»

رايه خيكيان بو راخستم
 قه له ميكي دهسته مويان دايه دهستم!
 وتيان! بنووسه شه وه زهنگ
 له م ولاته سروشتيه
 بوني گول و تيشك و هه تاو و ده مار نه گري
 نه وه ي به رهو ئاسمان نه فرى نه شقيايه
 عومري بالنده ي به رزه فر
 كورته به قه د ته مه ني گول
 هه ر زوو نه مري!
 وتيان بنووسه ئاسمان ،
 قه له مره وي ياساي داله
 نه وين چي اي ياخي بوونه
 بوني گول و بووني رۆژ و په رپه روچكه ي ئاسماني به رز ،
 خه ونه ، خوليايه ، خه ياله!
 وتيان بنووسه ياساي دال ، ياساي خوايه
 چي بالنده و په له وه رن ، بي سام و سل ،
 هه تا بن ميچي نه و ركه ي تييدا ده زين ،
 ده توانن ده نكيان هه لپرن

ناوبه ناویش به سرتە سرت ،

قام و حەیران بو دڵ بچرن

ئەتوانن لە شەقەیی بāl دەن ،

تا بەر دەرکی قەفەز بفرن!

لمقی شکاوی گۆلێکم کردە قەلەم

بە خویناوی بولبولێکی کوژراو

نووسیم!

ئاسمان قەلەمڕەوی بāندەیه!

نووسیم!

ئەوین یاسای بێ خەوشی دڵدارە

گۆل و ئاسمان و ئازادی

قانونی خواي ئەویندارە

● «زیندانی»

له نیو تاکه که سییه ته نگه که مدا

هه لکور ماوم!

کاره ساتیک به ریوهیه

له و دیو دیوار

وه ردیانه کهم راوستاوه

ده لاقهیه کی بچکو له

له سهر سینگی دهر که کهیه و

داخراوه!

کو تره باریکه ی خه یالم

تامه زرویه، هه لفریت تا

په په پرووچکه ی ئاسمانه

جار به جارئ

وه ردیانه کهم

ده لاقه که ده کاته وه و

لیم دهروانی

ئه و تاریکی ده بینیت و من

پرووناکی!

● «گازنده»

ديسان گرمي بوختانكهرى نيو موبالى دهمتان كهوته مهرگه نووزه

نيوه چين من بتاندوينم

هينده چووكهن

ته نانهت به ميرووله تان ناشوبهينم

من شاعيري دلي خومم

چيتان دهوي بهر ماو خوران

بو چه قوتان هه لگرتووه

سينگي شيعره كانم بدرن!

ئاگادار بن لهه بيشه دا شير خه وتووه

كهه وهك دالاش

به سهر جه سته ي ماندووي خه مپژمدا بفرن

نيوه چين من بتاندوينم

من داريكي بالابه رزم

گهرچي تووشي مهرگه ساتي وه رزي ره شم

به لام هه رگيز

سهرم بو چي دار كونكهري دنيا هه يه دانانوينم

وه كوو تانه كه وتوومه سهر گلينه ي چاوتان

هات و چوم وهك خه نجه ريكه

رۆ ده چیتته دهروون و قوولایی ههست و هه ناوتان!

ئێوه چقلن

سیلهی رینگهی جیژوان ئه گرن

ئێوه به کری مهر گهوهرن

ههست و رۆحی ئه وینداران بریندار ئه کهن

بیژگه خۆتان کهس ناسن

له نیوانی گۆل و دڵدا وهک له مپه پرن

من شاعیری دلی خۆمم

من ههر ئاواز بو خۆم و بو دڵداره کهی خۆم ئه خوینم

مشتی خاکی دهشتی عه شقم،

به لام له ئاستی ئێوه دا

لووتکه م ، لووتکه!

ئێوهی ته له خهک له بنارما وهک چه قۆی کول

بو پرووخانی بالای به رزم

به ردی خاراو هه لده کوئن

منی لووتکه ش پیده که نیم

هینده چووکه ن

حه یام ده چی بتاندوینم

ته ماشا که ن..

ويړاي ده يان جار كه وتن و هه ستانه وه

من هه ر خومم

وه ك جاراني خوم نه نوينم

نيوهش هه ر خوتان ناسايي

وه كوو كرم، بي ده ست و پا

ژليوه تان دي به ناو يه كا

به ره و لوتكه تف نه كه ن و جنيو نه دهن

منيش له نه و به رزانه وه

هه ر بوركان و بوومه له رزه ده خولقيينم

هينده چوو كه ن

حه يام ده چي بتاندوينم

چيتان ده وي؟

بو چي هينده روحي ماندووم نازار ده دهن؟

نيگايه كي روحي پيسي خوتان بكه ن

ده ردي من و ده ردي نيوه جياوازه

شه رافه تي ده رديكي خوم

به گشت زين و مال و حالتان ناگورمه وه

ده ردي نيوهش زور گه وره يه

به لام هه تا لاي گونتانه!

قه له ميكي تيز و توورهم
خوتان له من بياريزن
ديپر به ديري ناميلكه ي زينتان ده زانم
من وهك ئيوه خوّم له پشتي ئاوينه وه ناسارمه وه
كانيه كي بهر تريفه ي مانگه شهوم
ساكار و پروون وهك ئاسمانم
من گوئيكم
بتانه وه ي و نه تانه وي
لهم شوره كاته رواوم
ئيوه ي دركيش..
رهق و كينه ي هه موو دنيا كو كه نه وه
دلنيابن.. دهستان ناگا
به تروپكي به رزي ناوم!
ئيوه چين بتاندوينم
من شاعيره دله خوّم
من هه ر ئاواز بوّ خوّم و بوّ دلداره كه ي خوّم ده خوينم.

● «ته نیایی»

ئه م سه رده مه

چه رخی ده رده

سه دهی ته نیایی ئینسانه

له پانتایی ئه م که ویره پان و پوره

تو ئه و ئاسکه سه رگه ردانهی

خیلی راوچی

له سه ر چاره نووست ده دوین.

برپار ده دهن

بازنه ی گه مارو کات به کات

ته نگتر ده بی

له هه ر لاوه ده سرپژ ده که ن!

تو نازانی له کام لاوه

له دوزه خی ته نیاییدا

لاشه ت

دابژ – دابژ ده که ن

» ◆ تاسہ «

خوشہ ویستم

زور لہ میژہ تاسہ ی دووریت وہ ک دلوپی فرمیسک لہ ناو گلیٰ نہ ے
چاوما قہ تیس ماوہ

ہہ ورے نازار بہ سہر کیلگہ ے تینووے

دلما پرچے رہشے خہم و زوو خاوے ہہ لاوہ

خوشہ ویستم

تاسہ ے دووریت بوو بہ تفہنگ

دہستے لہ مل چیا کرد و نہ ہاتہ وہ

تاسہ ے دووریت بوو بہ خہ یال

پوئے دہرگاے سنوورہ کان بکاتہ وہ

تاسہ ے دووریت بوو بہ ہہ للاج

سیدارہ ے کرد بہ جیژوانے دلدارے و ماچ

خوشہ ویستم

لہ نیوانے من و تودا دہریاے ناو شہ پؤل ئہ دا

سنوور وہ ک سہ گ ئہ لوورینئی قہ پ بہ پاژنہ ے قاچا ئہ کا

ہہ نگاو بہ ہہ نگاو تیمانہ

بہ لام من ئہ و ئہ ویندارہم لہ ناو خوینا ئہ ژیمہ وہ

شہ قلے سنووریان ئہ شکینم بہ حہیران سیاچہ مانہ

خۆشه ويستم

باسه دلداره من و تو دنياي گرت و هيشتا ئيمه له يه ك دوورين
 باسه دلداره من و تو چاوه ميژووي كرده كانه فرميسك و خوين
 هيشتا ئيمه سه ده و سال و مانگ نه ژميرين

خۆشه ويستم

تو پي كه وه من ههول نه دهه با به يه كتر بگهينه وه
 تو بانگم كه من پر به دهه هاوار نه كهه
 وه لام يه كتر بدهينه وه...

قه ف قه ف زهنجير سـنووره كان بـچـرين و نه وهـيـلانه شيواوه مان
 بگهينه وه به كوردستان
 نه وهـيـلانه شيواوه مان بگهينه وه به نيشتيهان.

◆ بيستوومه ده لّين....»

بيستوومه ده لّين

هه ندي له پيشمه رگه كانه نه يلوول

ئختيار و پهك كه وته

له بهر مه يخانه كانه شارد

رپشوله له مستشاره كانه پيشوو

بو كورس به تالي په رلمان و ميژ و هزارهت

له گه ل سهرانه حيزه شور شگيره كاندا

مامله ده كهن و چهك و شير له يه كتر ده كيشن!

بيستوومه ده لّين

سمه ې نه حه رهش

پيش مه رگه ې نه يلوول و گولان

كه هيشتا چه ند تيكه لوغم و دوو گولله ي

له نيو جه سته دا ماوه

كراوه به حه رهس بهر ده ركه ې ماله نه كره مه حاجه موشير؛

نه كره مه حاجه موشيريش هيشتا

جيگه ې نه و ميداليو مانه ې ماوه

كه ديكتاتور ه زيره كه

له ده سخوشانه ې نه نفاله

ههفت - ههشت ههزار بارزان و
 کویر کردن چهند کانه و سووتانه چهندان دارستان
 له بهر بهرۆک داه
 بیستوومه دهلین
 نازانم دایک یان خوشکے مامه پیشه
 له شه قامه کانه سلیمانیدا سوائے دهکا
 یاخوا درۆ بئ
 به لام گهر راسته
 ئاخۆ ئه و مه سئووله شوڤشگێڤه داناڤزی
 وا خه ریکه هه ر پۆژه و
 یه ک له ئاسکه وه حشه کانه دهشته
 شاره زوور مالی دهکا.

• «چوارینه یه ک»

له باخی سیوه کانتا لیمگه پئی، با
 ده مم بو دهم، ده سم بو مه م گه پئی، با
 گرم! کلپه م! بلیسه ی عیشقی هارم!
 کنا، خۆت گیل مه که، ئاخ هه ژارم

—

بلا مه م دهسته مۆ كه م، ده م له ناو ده م
 بلا ديوانه هه لگووشى مه مى شه م
 كه نيشكه! دامه نت ئه گرى هه ناسه م
 نه كا بهرم، وه ره بشكىنه تاسه م

—

● «لیم مه توره»

بو تو
 پشتم له دنيا كرد
 بووم به شاعير، خوم رسوا كرد.
 ئه مزانى
 تو توفانيكى بى ئامانى
 ده رياهه كى بى به ندهر و خروشانى.
 من ئه مزانى
 هه زاران دل
 له ته ندووره ي توفانى تودا خنكاوه.

من نه مزانی

تو ئاگری

گیانی هه زاران په پووله

بو گه یشتن به سه رچاوگه ی تیشکی رو خسارت سووتاوه.

به لام هاتم خوشه ویستی توم

کرده پئی هات و نه هات.

وهک شه پۆلیکی نا ئارام

پرووم کرده به حری کاره سات.

◆په ری»

بارانیکی لیل ده باری

له بهر ده رکه ی هه لبه ستیکا راوه ستاوم

دلیم پر به له هه نسک و

چاوم ته ژی پرمه ی گریان

په ری!

ده رکه م لی که ره وه

خه م خه ریکه دلیم نه خوات، پیده که نی

هاکا له بهر ده رکه که تا

سینگی شەق بێ گۆل خەندەران!

پەری؛

دەرکەم لێ کەرەو

دڵم تەنگە دەخیلت بۆ

گۆری بێدەنگی تاریکە

وەرە لە ناو باخچەی دڵما بچریکێنە

بە بێ قام و حەیران دەمرم!

هاوار نە کەم ئەم ئازارە دەمخنی

پەری!

وەک هەور بگرمێنە

سینگە شەقارە کەم تەر کە

سۆزی دڵم دامرکێنە

پەری!

ئێمەشەو دا نەباریی ئاگر ئە گرم

تۆ خوا پەری! لێم مەتورە

بۆ تۆ پشتم لە دنیا کرد

بووم بە شاعیر، خۆم ریسوا کرد

ئەمزانی تۆ تۆفانیکی بێ ئامانی

دەریایە کە بێ بەندەر و خروشان

من نه مزاني هه زاران دل
 له ته نوره ي توفاني تو دا خنكاوه
 من نه مزاني تو ناگري
 گياني هه زاران په پووله
 بو گه يشتن به سه رچاوكه ي تيشكي روو خسارت سووتاوه!
 به لام هاتم
 خوشه ويستي تو م كرده ري هات ونه هات
 وه ك شه پوليكى نا ئارام
 پرووم كرده به حرى كاره سات
 پهرى!
 ده ركهم لي كه ره وه
 بارانيكى لي دل ده بارى
 ئيمشه و هاتووم
 خه مه كانم له باوشتا بتوينمه وه
 ته مه نيكه ريگا ده برم
 كه وشى پولام دارزاوه
 گوچانى ئاسنم شكاوه
 تو يشم خالى، روحم ته نيا
 خو م غه ريب و دلم هيلانه ي بالنده ي

هه زار ئاواتی سووتاوه!

په ری!

دهرکه م لی که ره وه

ئه وناقم کرد!

روحم وینه ی چۆله که ی بهر لیژمه ی باران هه ئده له رزی

له بهر دهرکه ی ماله که تا پاره ستاوم

بارانیکی لیڤ ده باری

شه و دره نگه! دل خاویره

روحي ته نیام به شه پۆلی خۆت بسیپره

وه ره بو ناو هه ستی ئالۆز و شیواوم

ئه ی فریشته، ئه ی شیعری جوانی دلداری!

ئیمشه و هاتووم

به هاواری خوین و فرمیسک بتهۆنمه وه

ئه ی دوایین نرکه ی پرگاری!

◆ مامۆستا جه لال مه له كش

◆ بانگم ده كه ن

به ر له ميژووي ته قينه وهی ئەم جيهانه

ئاسماني پير

ئەفسانهی داها تووی زه وینی

به گوئی گهردوونا ئە چریان

په له هه ورپکی چه واشه،

دلی پر بوو!

من دلۆپی له و گریانم

که له چاوی هه ور تکام

رۆلهی ئاواره ی زریانم

له سیلسله ی رۆحی ئاوم!

ته نیا و غه ریب

نیشتمانم به قه د مه ودا ی مه رگ و ژیان، له من دووره

به زنجیری ته مه ن له ئەم گۆرخانه دا دیل کراوم!

هاوار ئە که م

تاسه یه کی لیو شه قارم

تینوو، تینوو،

له م كه ويره به جي ماوم!

بو سه رچاوه م بگيرنه وه

له م ولاته نامويه دا

وه ك توپيكي شر و شيتال

وه بهر لاق و شوقي چاره نووس دراوم!

روحم له ناو ركه ي له شما نه زريكيني

ئه م بالنده بالشكاوه

بيروهه ربي ئاسماني بهرز، په په پرووچكه و ...

ته قله بازي سامالي خوي هه رگيز له بير ناچيته وه!

بانگم ده كهن

گوي رايړن، بانگم ده كهن!

زه ريا، شه پولي چه واشه

هه ور، دلوبي ئاواره

ئاسمان، بالنده ي ئه سير و

منيش يه كي بانگم ده كا

دهنگي پي دي، دهنگي پي دي.

زايله ي دهنگي پي مهرگه، له دالاني دلمه وه دي

هه نكاو،

ههنگاو،

نيزيك به گيان ده بېته وه!

◆ خه ون ئه بينم يان بيدارم

شليوه ي ئه كرد

به فر و باران، توف و كرپوه

رېگه ي مائيان لي ون كردم

له ناو گيژي بورانيكي سياسالا چه واشه بووم

توفان پالي پيوه ئه نام

خوم نازانم بو كوي ئه چووم!

دنيا تاريك و نووته ك بوو

رېم ئه كرد و وهرز ئه گورا

نه چاوي رۆحم ده ييني

نه چاوي دل...

به ناو چقلا ئه رويشتم

هه موو جه سته م بريندار بوو

له ده ست و پيم خوين ئه چورا

ده لئی ده ستیک رایده کی شام

به خۆم نه بوو....

بئی ده ست و پئی

به شوین چاره نووسا نه کشام!

هاواریکی پر له نفرهت

وه ک زریکه ی پۆحیک له پر!

هه لدير ، هه لدير!

پیلوو ه کانم لیک ترازان

له تروپکی ئازاریکدا راوه ستا بووم

پۆحم رهش ، رهش هه لگه را بوو

دل نوقمی خوین

هه ردوو چاوم وه ک دوو گۆمی لیخن وابوو

بیرهنگ ، بیرهنگ

له ناو جه رگه ی ته م و مژیکه ی خه ستا بووم!

ئیره کوپیه ؟

له خۆم پرسى!

من چۆن لیره گیرسامه وه ؟

کوانی نه سپ و قه له مه کهم ؟!

من خۆ به رهو په روپه روو چکه ی ئاسمان نه چووم ؟

به وشه ی تیشک

قسم له گه ل شهوا نه کرد

دژی زریان و شه خته بووم

سینگم پر بوو له برووسکه

پوحم وه ک پوژ له ناو دهر وونما نه دره وشا

قه له مه کم، به تیشک، به ناگر

پر نه کرد!

نامه ے دلدارانم پی بوو

بو خوا، بو ئاسمان، بو سروشت

بو باره گای عه شقم نه برد!

ئیره کوپیه؟!

که ی گه یشتمه نه م هه لديره؟!

چون بوو سهرم شوپر ببوووه به ره و بنار؟

خو من بالام به قه د بالای کوستان بهرز بوو

چون نه م گیز و نه م زریان هه لیگرم؟

خو من گو می شه وه زهنگم نه شله قان به بهردی هاوار!

خه ون نه بینم یان بیدارم

نه م زه لکاو ه که ی مه به ست و ئامانجم بوو

من دلپوی خوینی گه شی زامی سینگ نیشتمان بووم

به ره و ده ریا نه چوو رځو هی وه ک پروو بارم

نیره کوپیه ؟

خه ون نه بینم یان بیدارم ؟

◆ ماموستا جه لال مه له كش

مه كه ، مه .. بایه خه ے عه شق بگرم

بابگلیم ، له خوینابگه وزیم ، جا بمرم

نه م زامه ناسوره ، كه م دهسته تی وهرده

باهر داپوشراو بی له دلما نه م دهرده

چه خه م دنیا به ، له دلما وه ک پووره

گاز نه گرن له رځم ، خیل ژهنگه سووره

مه كه ، مه ... باهر خوم بزانه کویم نه یشی

په تایه توش نه گری ، برؤ مه به پیشی

له گهل هه ر وشه به ک له دلم هه نه قولے

دلویی فرمیسکه بروانه چون نه کوئی

مه كه ، مه ... دهس مه ده له رازے خوداییم

با نه رمی قه لچه ی خه لوتی ته نیاییم

با نشکی شه قله نه م نازاره شینه

با نه رڙي يه كجارے نه م دهريا نه سرينه
 عه شقيي ڪي پيروزه بانگ نه ڪا و روح نه چري
 گيان وه ڪ دلويي بو دهريا هه لئه فري
 دهرياهه ڪ نارامش به خشى به تاسه م
 بو نه به د بهريني هه نسيڪ و هه ناسه م
 مه ڪه، مه...، گيانه ڪه م، نيتري من رهو ته نيم
 دهستم لي هه لنگره، من خه لڪي دنيا نيم

◆ به خشش

خه لڪي ولاتي گريانم
 ڪيلنگه ي ڪامتان وشڪ و برينگه
 هه ردوو چاوم
 پيشڪه ش نه ڪه م،
 وه ڪ شه م له ناو شه وه زهنگا
 ده سوو تيم و
 ده تويمه وه
 شه وگاري ڪامتان زور ره شه
 دلي روونم

دابهش نه كه م.

◆ چه واشه

له نيواني ئاو و ئاگر

"وهك بو شايي مه وداي دوو هاواري خنكاو"

راوه ستاوين!

ري نه ناس و وړ و كاسين

له گهل ئاو و تينوويه تي

له نيواني مه وج و

به ندهر راوه ستاوين

له دوو لاوه

توفان،

سيلاو،

هيري دین

به لام

ئيمه ئاو ناناسين.

◆ گۆرپچه ی تاسه

ئېوه نازانن

ئەو كۆرە گەنجە ی

ئەوین هەلیگرت

چی به سه ر هات و

چاره نوس به ره و كام ولاتی برد ؟

ئەژدیهای جاده

عومری هەللووشی

لەم تراویلكه وه بۆ ئەو تراویلكه

ئەوهنده پۆیی

گیانی وه پەز بوو

له ناو گۆرپچه ی تاسه ی خۆیا مرد.

◆ چاو خلہ تیئہ

ہو خہ لکینہ!

چاو کہ نہ وہ

ئہ و ہہ ورا نہ

ہہ رچہ ند سہ ر لہ ئاسمان ئہ سوین

قسرن ،

بارانیاں پی نییہ

توڑی بہ ریپی

ئہ سپے لہ شکہ رے ہولا کون!

بروا مہ کہن.....

ہہ رچہ ند لہ ئاو

لہ باران و بہ ہار ئہ دوین

بروا مہ کہن....

تہم و مڑے چاو خلہ تیئہ ے بہ رے ئاسون!

کیلگہ تینوو

ہہ ور نہ زوک

دہ ریاش سویرہ!

ریگہ دوور و

ئاو تراويلكه

چاوساغ كوڀره

شه و دريڙه

ئہ نگوستہ چاوی نووتہ کہ

گہ ردہ لوولہ ،

تہ مہ

مڙه

چاوتا بهر پي ، هہ تہر ناڪا

ئہ وئہ ستيڙه هانمان دہدا

ڪاروانڪوڙه

◆ نامه

دويني شہوي

هہ وريڪہ تہر

پرچي سہوزي راوشاند و

بہ گوئي دہشتا

موڙدہ ے شينڪہ و گوئے چرياند.

ہر لہ و کاتا
 بالندہ یہ کی سپی ہات
 سہرے کردہ ژوورہ کہ ما و
 خوئے داتہ کاند
 بوئے بہ فر و چیاے پی بوو!
 کوئستانیکے پر لہ خوین و
 پر لہ بین و پر لہ زام و پر لہ ئوین
 بہ شہ قامے دلہا پرژاند!
 ئو بالندہ نامہ ی تو بوو....
 کوئستان لہ ناو نامہ کہ تا
 ئامیزے بو رادہ گرتم
 دہستے تاسہ ے رادہ کی شام!
 بو سہ رچاوکہ ے عہ شقے جارے ئہ بردم!
 دوینی شہ وی....
 ہوریکے شیت
 پر لہ برووسکہ و بیقہ رارے
 لہم ئاسمانہ ناموئیہ وہ
 بہرہ و کوئستان سہرے ہہ لگرت
 چے تاسہ بوو لہ نیو دلہا

هه مووے کرده کوّله بار و
له گهّل خوئی برد.

◆ میرات

من یادگاری ئه و عه شیره ته م
له سهر سینگی ژین
گوئیان به هه و دای خوین ته قهّل داوه!
ئیستا من به لام
له ده ستمدا قه له م
شیوهن ئه کات و
برنه وه کورته بزمار پیژه که ی
باوکم له میژه

سهره و نخوونه و
به دیواریکا له خاچ دراوه.

◆ دوایین نامه

نامه که تم کرده وه

چاوه پروان بووم وه ک جاران

بملاوینی وشه ی جوان

چاوه پروان بووم

شانه ی هه نگوین هه لمرم!

دهستی وشه ی سهوزی ئه وین

شانه کا

وه رزی رهش و سارد و شیواوی قزم!

وشه ی یه که م

سلاو،

به لام سارد و سر

نیوئاخنی نامه،

سه هوّل وه ک شه خته!

چۆن نه مردم؟

نازانم ره نگه راست بی

نه زیله ی کوّن،

ده لّین عاشق گیان سه خته!

دېړی دوايي،
 هیلې گاسنی خه م بوو...
 گۆلجاری دَل بوو به کیلگهی جودایی
 برۆ برۆ خودات له گهَل بئ
 به لام

دلی عاشق ناسکه زوو ده پرووکی
 له به رامبه ر ته وژمی مالاوایی!

◆ شمشال

خه م خه نجه ره و
 ئه وهنده دَل که وتوو ته به ر په لاماری
 کون – کون بووه وه ک شمشالئ
 بویه کاتی
 شوانه ویله ی شیعیکی نوئ
 قامکی خوئی بو راده دېړئ
 وا به سۆز و کول ده نالئ!

• کاروان، کاروان

کاروان! کاروان!

کي نوستووه؟ کي بيداره؟

ئهم ريگايه ي پيدا ده چن،

هر ريگا کونه که ي پاره

دهور و بهرتان گورگه لووره

چه قل کاسه ي سهر و گوشتي دلتان ئه خوا

ئوهنده تاريكي چره،

جندوکه کوريه تان ده دزي،

پي نازانن

چاوتان له ناو تاريکيدا،

تا ئهم خواره هه تهر ناکات

بیرتان ئاسمانيکي ته سکه

هينده بهرچاوتان تاريکه،

نازانن روژ له ئاسوي کام پيده شته وه سهر هه لديني

هر به ته شيه کونه که تان ده پيريسن و له بيري نوي،

سل و سرک،

هر ئه روژ و هر به ناقي قوولي زولمه تارو ده چن

چراکانش کز ئه سووتين

هيندي چرايش چاوي گورگن

كاروان! كاروان!

هو كارواني سهر لي شيواو!

له شهوگاري نه نگوسته چاو

گوچاني شك ده لاقه يه ك ناكاته وه

مه شغل مه شغل،

مه شغلي بير، چراي نه نديشه تان هه ل كهن

پيگا و رهوتني هه نكاوه كانتان بگوړن

نهم پيگايه ي پيدا ده روڼ،

زوړ كارواني پيدا روڼي و نه هاته وه

كاروان! كاروان!

بو كوي ده روڼ؟!

نهم هه ورازه ي ميرووله

پيدا پيچه تان به ستووه،

ده تانباته هه لديره كه ي سالي پيشوو

نه و بناروش

وا به ئيسك و كاسه ي سهرتان داپوشراوه،

ده گاته وه به فره چالي كليله ي رندوو

كاروان! كاروان!

رِیگای تازہ بدوژنہ وہ!

کاروان! کاروان!

رِیگای تازہ بدوژنہ وہ

● «پہ لہ ننگ و مانگ»

پہ لہ ننگ لہ سہر چیا ے ئاوات

لہ گہ ل تریفہ ے مانگہ شہ وا

یار ے نہ کرد!

دنیا پر بوو لہ خہ یال و حہ ز و تاسہ

گوپتاو ے شہ م بو پہ پوولہ

سرتہ ے ماسے لہ گہ ل پروو بار

خوریہ ے دلے گو لہ باخ و

چریہ ے پا ے ہہ ننگ

لہ ناکاوا..

ہہ لزنایہ بالآ ے چیا

شریخہ ے تفہ ننگ

پوخسارے مانگ ہہ لپروو کا

لہ ئامیزے سوورے چیا

بوو به ئاسۆه هاواره خوین
گلکۆه په له نگ

● «رېبوار»

رېبوارېکم
به قه د ميژوو وهرز و سال و سه دهه ديوه
به قه د ميژوو
چقلي ريگام له نيو سينک و دل چه قيوه
به قه د ميژوو
ديوهمه ي به سامي ريگا
له ناسهاني چاوه کانه
ئه ستيره ي گه شي چنيوه
به قه د ميژوو
فرميسکي چاوم سريوه
رېبوارېکم چه واشهم و
خوم نازانم بو کوي ئه چم
تاريکه شهوي نووته که و
ئه ستيره يه ک پي ناگه ني

هه ر لاقىكم به لايىكا هه نكاو نه نى
 دهستى راس و دهستى چه پم
 به قه د مه وداى سنووره كان له يه ك دوورن
 جه سته يه كى بريندارم
 زامه كانم قوول و به به تره ف و ناسورن
 وه ك خه ميكي ميژينه م و
 له ناو كلپه ي ناگردانى نه وينىكا هه لقرچاوم
 وه ك ناخيكي دوو كه لاويم
 هه لمى ناخيكي خنكاوم
 من ريبواري ميژووى تالى دلى خومم
 هه ر نه روم و هه ر نه روم و هه ر جى ماوم
 هاوار نه كه م
 نه م ريگايه نابريته وه
 تاپى به شوين يه كا نه چن
 دل و كوئى به يه ك براو دهست له ملي يه كتر نه كه ن
 دهستى راست و دهستى چه پم به يه ك نه گه ن
 تا له ژوانى نه وينىكا په يمان تازه نه كرپته وه
 نه م ريگا نابريته وه
 نابريته وه

● «غەزەلێ فیراق»

ئەگەر چی زەخمی دڵ ناسۆره قەد داواى دەوا ناکەم
 بە داوی شیوەن و نالین مه گەر دولبەر بە داوا کەم
 نەماوە باوی عیشق و ناوی دڵ، بازاری دلداری
 سەری خوم هەلگرم دەرچم برۆم و پروو لە سەحرا کەم
 ئەوندەى دلشکەندم یاری دلپەق شەرته وهک مه جنوون
 لەمه ولا روو لە قیبلەى کەعبەتۆلعوششاقى لەیلا کەم
 غوبار و تۆزی ئاوینە بە ئاوی روون نەبێ ناچی
 مه گەر من هەر بە مهى فیکری بە حالى رۆحى شهيدا کەم
 وتی زاهید! کە پەیمانە بە بەردی تۆبە بشکینە
 بڵا بمری رەقیبی سەگ سفەت من کاری وا ناکام
 دەروم، ئەم کافرستانە بە جی دێلم، خودا بیکا
 لە شاری عاشقاندا دەلبەرێکی تازه پەیدا کەم
 لە سەر ریبازی خوینی حەزەرەتی پەروانە چەن خوشە
 بە هیزی ئاوری شەم شورشی مەستانە بەریا کەم
 فەراقی تۆیە تەقدیرم، هەتا رۆژی حەشر گیانە
 مه گەر تا نەفخی سووری عاشقان هەر شین و واوا کەم

به ماچي ئاوري دل رهنگه دامرکي به لام هه رگيز
 له ري ئيشقا نه گهر بهرم ته قازاي نارهوا ناکه م
 غه زهل بهر ته سکه بو هاواري عاشق خوژگه نه متواني
 له هيچران و فيراقی گول فوغانی بولبول ئاسا که م!

◆ انقلاب

- وازهای فصل اضطراب

فربهی زالو از مرداب است.

بورژواها

- رامش میخوانند

و

خون تازه

که قلب کارخانه ها

به باطلاق فراخ معده شان فرو چکد!

انقلاب

ریزش کوه در مرداب.

و

شلیک گلوله،

در لامش چراگان خوکان است!

وقوع زلزله را

احساس کور چارپایان

حدس میزند!

وقتی بورژواها

شرافت خود را

در چمدان میگذارند

باورکن، نظم سرمایه به هم خواهد خورد!

وقتی بورژواها

در پای پلنگان طیاره‌ی گریز، گریه میکنند

نه از دوری وطن

اشک تحسر است

بر انسداد گردش خون کارگر

در رگان متروم سرمایه‌هایشان!

در متن فرهنگ لغات آنان

وطن، جایی ست

که پول،

بر مدار زرین بهره میچرخد!

در انقلاب

تنها ریشه ها می مانند

ـ آنان

که در هم تنیده اند.

• «هه قاله کان»

وتم پیروزی بایستان لی بکه م

به هار دیت و شیعریک

تازه بهۆنمه وه بو کوردستان!

وتم به جوانترین وشه نه ورۆز بکه م

به ملوانک بو گه ردنی به رزی کوستان!

زۆر هه وڵم دا

هه زار وشه م رست کرد و هه ر نه هاته بهر

په نام برده بهر پيكاسو:

گرينيكاي بوم ره سم كرد و وتي:

هاني!

وتم لوركا نه ي تو:

وتي: شيعره كانم له كاستيلا به جي ماون

ريگا نادهن گورگه كاني!

وتم به هايكو ي ژاپوني

نه ركي شانم به جي بينم

هيروشيما گري گرت و وشه ي هايكو بوو

به فرميسك رزايه نيو گو مي خوينم!!!!

هه قاله كان راسته به هار جوان و شهنگه

نه وروژ جيژنيكي تايبه تي گه لي كورده

ليم ببوورن

پيروژباييتان لي ناكه م

چون ناويزم

به لام كارته پوستاليكي هه له بجه تان بو ده نييم!!!!

● «چاوه چاو مه كه»

ئاسۆي ژين ته مه

به مژيكي خه ست

رېگه و دهرو بان، گشت داپوشراوه!

دنيا خاموشه؛

وه رزيكي زه رده

ئهو گوله ي كه تو به دوايدا ويلى

له بۆسه كهيدا په رزين كراوه!

ئه م رېگه ئاخۆ

چه نده رېبوارى، له پيى خستوووه؟

ديوى رېگري باخى ژين ئاخۆ

چه ند په تى مه رگى

بۆ رېبوارانى ئه وين رستوووه!

◆ کووده تا

جاده پشتی چه مانده وه

سیگنالی ئەژده های سه فهر

نالاندی و ته نیاییمی لاوانده وه

دهستی هانی خو شه ویستم

دهستی گرتم....

وتی پیمده یادگاری

دهستم نایه سه ری سینگم

– نه مداوه پیّت مه گهر گوئم؟

وتی کوانی؟

وتم دلم!

وتی ئەوه دهیان سألّه له لام دایه

وتم هانی گیانیش له گهّل خو تا بیه!

گیانم بوو به سی بالندهی لانهی ئەوین

له گهّل دلدارا هه لفرین!

ئاخ!

گهر بۆم بلوی

له سه ر نه خشی ولاته کان

هه موو جاده و شه قامه کان ده سږمه وه

ئيزنی کوچ و سه فهر ناده م

ئهم ياسايه دلتته زينه

به کووده تاي ئه وينداران

له جيهانا

ده بږمه وه!

◆ سه رگه ردان

ئهم گه رده لووله

به ره و کويم ده با؟

من

قاره مانی

شانو ڪام قه له م شكاو ڪي شيم؟

وشه ڪي داكه وتوو ڪي

ڪام ديڙي ميڙووم؟

هه زاران ساله

هه روا سه رگه ردان

*جہ لال مہ لہ کشا

بہ دہ ورے خوّمدّا

ہہ ر دہ خوّلیمہ وہ

تہ نیا

و

سہ رگہ ردان

وہ ک توّپکے شر

لہ بہر توو کہ شہ ق

چہ ند بہ چکہ بیژوو

◆ کارہ سات

بالندہ یہ ک

چریان دے بہ گوئی گوئی کدا

گوئہ گیان!

لہ چکہ سہ وزہ کہ ت نہ ختی لادہ

با خونچہ ے دہم

تاسہ ے نہ وینم بشکینی

ئاوہنگے شہرم

بہ سہر گوناے گوڈا خوشی
وتے شیتہ!

ہا... ئو ہہ ورہ چوَن دہ پروانی؟

حہ یام دہ چئی

ئارام بگرہ تا سبہ یئی!

ہہ ور گوئی لی بوو

نہ پرہے گوربن

شریخ و ھوپے خستہ باخ و

بوو بہ تہ رزہ

دہ مہ و بہ یان

کہ بالندہ ہات بو جیژوان

چہ ند دلۆپی خوئے سوور و

سی - چوار تیکہ لہ چک مابوو

لہ ئو گوئہ

بالا بہ رزہ

◆ بۆ كچىكى قهره ج

كچىكى قهره جم خوش دهويست

ئه ورازي ئه ويني فير كردم

وهك شه مال

رۆحىكى ئازاد و رهها بوو

من دهمهويست له ته كيا بژيم و

به دهوريا سنوورېك بكيشم

هه رېمى ئه ويني بۆ

بكه م به سامان!

رۆژېك لاي ئېواره

گه رده لوول به زه بر

جايدا به گوچكه ي هۆبه دا

خېلى گول

چۆلى كه ن بۆ به فر!

من له پشت په نجه رهي دلمه وه ئه گريام

ئه ويش وهك خوره تاو

له ئاسۆي شاره وه ئاوا بوو!

ئېتر له و رۆژه وه

من بووم به قهره ج و

تو بوو بہ نیشتمان!

♦ من رہو تہ نیم

من تاریکم وہ ک شہ وہ زہنگ

تو گیانی تیشکے، پروونا کے

من پروو بارم

نائارام و پر لہ خرؤش

تو وہ ک دہریا

مہنگ و خاموش و سامنا کے!

لہ دوزہ خے عیشقے خوتا بمسووتینہ

من جہنہ تے چاوے تو بہ بہہ شتے خوا ناگورمہ وہ

رؤحے یاخیم دہسہ مو کہ

با چہ واشہے ہہ لڈیر نہ بم

تو تہ وہ رہے جہ غزے ژینے

من ہہر بہ دہور عیشقے تودا دہ خولیمہ وہ

تہ مہ دوایین جارہ دہ ژیم

من خدر نیم

تاوی، تہ نیا تاوی لہ لات دادہ نیشم
مالت ئاوا، من رہو تہ نیم۔

◆ چریکھ ے نیو قہ فہز

ہہ موو شہ وی
لہ ئہ و دیوی دیوارہ وہ
بالندہ یکے دیلی قہ فہز، تیی دہ چریکاندا!
بہ ستہ کانے
رووداوانے نیشتمانے خوین و ئاگر و ہہ لمہت بوون
لاوک، حہ یران، سیاچہ مانہ ے
ئہ کرد بہ پرد
ہہ لگورد دہ ستے شاہو ے ئہ گرت
لہ گہ ل قہ ندیل، بہ سہر پردا
بو لای چیا ی ئاگری ئہ چوون!
ہہ موو شہ وی
منیش لہ پشت دہ لاقہ ے ژوورہ کہ مہ وہ
زنجیرے دیلیم دہ پساند و

نئے سپی خہ یالْم زین نئے کرد
 بہ شارِ پگہی حہ نجہ رہے نئے و بالندہ دا
 بو نیشتمان نئے چوومہ وہ
 دوینئی شہوئی
 شہ و بوئے خہم، بوئے ماتہ مے لئی نئے ہات
 تا بہ یانے چاوہ پروان بووم
 دہنگی بالندہ کہ نہ ہات
 نئے ورو بیستم
 لہ کازبوہے سپیدہ دا
 بالندہ دہنگ خوشہ کہ یان سہر بریوہ
 بو تیکدانی بنکہی سوورے بہ ستہ کانے
 رہ گ بہ رہ گی حہ نجہ رہ یان ہلدیریوہ
 ئیمشہ و دلم دہ کورکینئی
 بالندہ یہ کے بال و پل و پو خویناوے
 لہ سہر لقی شیعریکے پر تاسہ و ہیشتا نہ گوتراوم
 ہہ لئیشتوہ و دہ چریکینئی!

◆ دۆزه خ

له ناو گرو و كپه ې پر له نازارې

ئهم دۆزه خه دا

ده سووتيم و

هه لده قرچيم

روژي هه زار كه رت

ده مرم!

به لام هه رگيز

ناتوانم، نا.....

به جي بيلم

ئو به هه شته شاد و سه به سته

بو ئيوه و

به كامتان بي....

من ته نيا هه ر

له م دۆزه خه

هه ست به بوونه خوم ده كه م و

نارام ده گرم!

◆ بى ولات

چل ساله من
 تهرمی خومم له کوْل ناوه
 ده یگپریم و ئه شک ئه پریم
 پرگه ی دووری ته مه ن ئه بریم
 بستی خاکم ده ست ناکه وئ
 ئه م جه سته پر له ئازاره ی
 تیا بنیژم.

◆ وشه ی پیروژ

میژوو ده لئ
 سه دان که ره ت
 گوهر پانی میان کرده جه هه نده م
 و ولاتیکیان تیا هه لقرچان!
 به لام هه رگیز؛ نه یانته وانی
 دوو دیارده
 له سه ر سینگم بستر نه وه

یه کیان کورد و

ئه ویتریان

وشه ی پیروزی کوردستان.

◆ تۆله ی چاویکەوتن

ئه ے گیانه کهم!

بلا پولیسه کان بنوون

زیندان بنوی

بیده نگه گشت به ند و قاوشه کان بگری

ده لاقه ے ژووره کهم داناخه م

چاوه پروانم

به ئینت پیداو م شهوی

بخزیتته ناو خه ونه کام.

کاتی هاتے ده خیل م بم

که س نه تبینی

چونکه پولیس به تاوانه نافه رمانه

تۆله ے چاویکەوتنی

تۆم لیده ستینی!

◆ شیعی پیره هه ئو

به فارسی

◆ عقاب

فصل، فصل زرد پاییز است.

لسمان، دلگیر و خاموش و زمین، سرد و غم انگیز است.

روی عمر سبز جنگل، گوئیا پاشیده بذر مرگ.

همچو اشک، انسان که انسانی به حسرت، روز تلخ احتضار خویش.

میچکد از چشم جنگل، دانه های برگ!

۱ - فتاب بی رمق، چون لخرین لبخند یک سردار،

که به روز هزم، روی لجهی خون و شکست لشکرش می-ورد بر لب،

بر لبان تیره‌ی بهسار خشکیده است.

زوزه‌ی مرموز و بدین شغال باد،

شیون مرگ است.

که درون گیسوان جنگل بیمار پیچیده است.

(مرگ می اید!)

رعشه اش بر جان؛

او به خود میگوید و در خویش میلرزد عقاب پیر.

روی سنگی بر بلندای ستیغ کوه ایستاده است.

با همه خوفی که دارد، لیک،

چشم هایش، شیان شوکت و فخریست عالمگیر!

(مرگ می اید!)

وه چه تلخ و زشت و نازیباست.

و کلید قفل این رمز معما گونه، ناپیداست!

- آنکه میخواهد جهان را شاد

- آنکه میجوید به زیر گنبد گیتی،

عزت و عدل و شکوه و داد

- آنکه در اوج است، و راه عشق می پوید؛

ای دریغا! عمر او کوتاه و بی فرداست!

(مرگ می اید!)

باز با خود گفت.

و دلش را یک ملال تلخ، در چنگال خود افشرد،

مرگ می اید؛ گریزی نیست!

زندگی را دوست میدارم.

داروی این درد پیش کیست؟

- لسمان زیباست

و زمین و جنگل و بهسار جان افزاست.

- ل فسانه - لب هستی بخش،

در کدامین سوی این دنیا است!

یادش - لمد زیر پای کوه،

در کران بوی ناک گند مردابی!

- لشیان دارد کلاغی پیر.

زیسته بسیار سال، از صد فزون و لیک، همچنان مانده است!

سر درون ریم و چرک لاش مرداران.

چاپلوس و دم تکان جانور خویان.

همنشین با خیل گفتاران!

خود ندارد قدرت پرواز،

گشته در توجیه مرداب عفونت زای،

اوستادی نکته پرداز و حکایت ساز!

(مرگ می آید!)

و کلاغ پیر میداند که راز زندگی در چیست!

گفت و زد شهبال شوکت جوی خود، بر هم عقاب پیر!

ناگهان بهسار بخروشید!
 کوه لرزید و به خود پیچید!
 روبهان سوراخ گم کردند!
 لهوان از خوف رم کردند!
 گله را زنجیره‌ی لاشش بگسست.
 کبک یک خورد!
 جغد ترسید و دهان شوم خود را بست!
 پس فرود آمد عقاب پیر.
 از بلند شوکت و فخر و حریم خویش،
 چشم‌های شرمگینش در میان چشم‌خانه مضطرب می‌گشت،
 با دلی اندوهگین از همه تحقیر!
 گفت:
 «ای کلاغ پیر دنیا دیده‌ی استاد!
 گرچه راه من ندارد با ره ناره تو پیوند!
 گرچه من در زندگانی با شمایان، ناهم‌وازم!
 گرچه تو با خفت و من با سپهر پاک دمسازم!
 لیک امروزم به تو، ناچار کار افتاد!
 جز تو دانایی به این مشکل، که دارم نیست!
 این گره بگشای.»

راز طول عمر تو در چیست؟!
 من که پر در چشمه‌ی خورشید میشویم،
 کهکشان عزت و جاه و شکوه و فخر میپویم،
 عمرم اما سخت کوتاه است!
 میپذیرم مرگ را و اجتنابی نیست،
 لیک مرگ من بدینسان، زود و ناگاه است!
 زاغ گفتا: ((جان بخواه ای دوست!
 گرچه تو با من نمیسازی
 گرچه تو هم چون نیاکانت،
 بر ستیغ کوه مینازی!!))
 زاغ با خود گفتگوی دیگری دارد:
 [نیک میدانم هراس از مرگ،
 خوی تند از یاد او، برده ست؛
 دست مریزاد! ای زمان! ای روزگار! ای دهر!
 که عقاب سرکش و زاد،
 این چنین خار و زبون و پست،
 در پی چاره، به سوی من، پناه عجز ورده است!]
 پس کلاغ پیر،
 رفت و روی لاش مرداری پرید و شادمان خندید.

همچنان که لقمه میخائید،
 گفت: رمز زندگی این است!!
 - شیان در ساحل مرداب ما افکن!
 سفره انداز از طعام لاشه‌ی مردار!
 بر کنار خلوت و رام،
 از گزند حادثه ایمن!
 در کتاب پند ما درج است؛
 که نیای پیر ما فرمود:
 در جهان جز وسعت مرداب،
 هرچه می گویند و می جویند و می پویند،
 حرف مفت است و ندارد سود!
 گوش ای دوست!
 تا بگویم که دلیل عمر کوتاه شمایان چیست...
 زندگی در اوج میجوئید!
 باد مسموم است!
 بوی گد نور می بوئید!
 قلعه ای که بر فرازش- شیان دارید،
 ناخوشایند و بلند و بی ره و شوم است!
 جاودانه زیستن در ساحل زیبای مرداب است.

خوردن و سودن و خواب است!
 چینه کن با من درون خاک.
 این پر و بال بلند و زشت را بردار.
 هر چه فکر کوه را دیگر فراموش کن!
 توبه کن در لستان حضرت گفتار!
 منقلب گشته عقاب پیر!
 شرمگین و سخت توفنده، زان همه تحقیر!
 گفت:
 من کجا و این بساط ننگ؟!
 رف بر این مرداب گند و خوان رنگارنگ!
 مرگ در اوج سپهر پاک،
 خوشتر است از لحظه ای ماندن،
 در جوار ننگ، روی خاک!
 گفت: ای زاغ پلید و زشت!
 جاودان ارزانیت، عمر پلشت!
 من نخواهم عمر، در مرداب
 من نجویم زندگی در لاشه ی مردار!
 من نسازم شیان در ساحل ایمن!
 من نسایم سر به درگاه شغال و روبه و گفتار!

اینگ ای مرگ شکوه یین!
 من چو روح نور از هر زشتی و لایشی مبرای ام.
 تا نیالوده ست جان را ننگ؛
 من تو را با جان پذیرای لم!
 گفت و شهبالان ز هم وا کرد.
 گشت بر مرداب دوری چند.
 در میان حیرت و بهت کلاغ زشت
 بال در یال بلند اسب باد افکند

• «که خوّم ناسی»

که خوّم ناسی!
 وتم دایه! ئه من کیم و چیم؟!
 خه لکی کام شار،
 کام ولاتی سه ر زه ویم؟!
 وتی! رۆله!
 تو کوردی و دیل و هه ژاری
 نیشتمان کوردستانه!

به لام ناوی نیشتمان

له سه ره خشی جوغرافیای جیهان نییه، بینیشانه!

وتم! دایه! باوکم کوانی؟

بوچی هه رگیز دهستی چه زی نه گووشیوم؟!

به کام تاوان من هه تیوم؟

وتی! رۆله!

رۆژی کاتی داگیرکه ران شاریان سووتاند!

تفهنگی مافی کرده شان

رووی کرده ئاسۆی سه ره بهستی

لیزمه ی خوینی گه شی له شی

به سه ره لیوی خاكا پژاند!

وتم! دایه! نه ی براکه م؟

شه پۆلی خه م، ئاوی ماته م

گۆمی چاوی پر کرد له ئه ستیره ی فرمیسک

وتی! رۆله!

له کازیوه ی وه رزی ره شا

لاشه یان کرده نیشانه

سه ری کاسی خه مه کانی برده ژیر خاک

گیانی پاکی کرده فیدای،

سهر به ستي ئه و كوردستانه!

وتم! دايه!

ئه ي من چ بكه م؟

هه ستا سهر پي،

تفه نكيكي برنۆ كورتی بزماریژی دايه ده ستم

وتی! رۆله!

ئه ي هه ي هۆی ئاوات و مه به ستم!

ده يان ساله له چوار لاه

كوردستان ديل و يه خسیره

ده ست و پي زنجير كراوه

رېبازی خوین بگره و برۆ

دۆعای گه لی چه وساوه ی كورد،

له پشتی تۆ!

سنووره كان بشیوینه

كوردستانم بۆ بینه وه

با به ده وریا بسوورمه وه

كوردستانم بۆ بینه وه

با دانیشم له ته له ته و لاته كه م بدوورمه وه!

◆ کات

دیوار، دیوار...
 ده ورم دیوار و تیمانه
 دنیا کر و کش و ماته
 هه نگاهی ژین راه ستاوه
 له ئاقاری بی بواری ئه م زیندانه
 کات مشکیکه و ته مه ن ده جوئ
 شه و دره نکه
 زیندانی چاو له کاتژمیر
 بی دهنگ ده نوئ!

◆ ؟

خه ریکه ری ته واو ده بی
 زۆربه ی زۆرم لیبریوه
 رۆژژمیری سه ر میزه که م
 هه تا دی که م ده بیته وه
 په نجا لاپه ره م لی دریوه

هاكا وتيان

ئه سپه سهر شيتته كه ي زه مان

"جه لال مه له كشا" يشى گلان

• «رۆحه كوستان»

كه هه رس هات

هيندى كه وتن

هيندى ريگه كه يان هه تلّه كرد

هيندى خويان پى نه گيراو

به رهو ئه و ديوه گرده شان ئاواره بوون!

ئه وانەش وا

به هار له نيو دهروونياندا پيده كه نه

سينگيان رووگه ى خوهره تاو و

روحيان گو له كيويله بوو

دليان له گه ل دله خاكدا ئاويتته بوو

وه ك دار به پروو

بوون به توو ى گرو كلپه و

به ره و ناخه كوستان رځوون!

به فر و رنو تو ايه وه

منيش هاتووم ب چه پكي گول

هيندي له نه و به رزانه وه راوه ستاون

جامه ے سوورے گولہ کانيان له به ردايه

ده ياننا سم، هر چقله کانه جارائن

سيمايان به خويناوے گول رهنګ کردووه

وه ک دهولے بوش هه لساون

هيندي چه کمه سوورے بهر تپ، زورنا به ده ست

کردوويانه به شايوغان

به ديلاڼ و چه پله ريزان

ده لين به هاره، به هاره...

چاو ده گيرم...

نه ے بو چيا رهش ده نويني

نه مانه کين؟!

من ده گريم و...

ئاو و خاک و دارستانه نه م بنارهش

به کول ده گرین

نه مانه کين، گولہ کان پيشيل ده کهن؟

رڻو ڪوستان دهريڪيئي!

● «بيستوومه ده لئين...»

بيستوومه ده لئين

هه ندي له پيشمه رگه ڪانه نه يلوول

ئختيار و په ڪ ڪه و ته

له بهر مه يخانه ڪانه شارد

رپشوله له مستشاره ڪانه پيشوو

بو ڪورس به تالي په رلمان و ميزه وه زار هت

له گه ل سهرانه حيزه شور شگيره ڪاندا

مامله ده ڪن و چه ڪ و شير له به ڪتر ده ڪيشن!

بيستوومه ده لئين

سمه ٿه ڪه رهش

پيش مه رگه ٿه يلوول و گولان

ڪه هيشتا چه ند تيكه لوغم و دوو گولله ي

له نيو جهسته دا ماهه

ڪراوه به ڪه رهس بهر ده رڪه ٿه ماله ٿه ڪرهمه حاجي موشير؛

نئ کرہ مے حاجے موشیریش ہیشتا
 جیگہ ے نئو میدالیو مانہ ے ماوہ
 کہ دیکتاتوڑہ زیڑہ کہ
 لہ دہ سخو شانہ ے نئ نفالے
 ہفت - ہشت ہزار بارزانے و
 کوپر کردنے چہ ند کانے و سووتانے چہ ندان دارستان
 لہ بہر بہرؤ کے داوہ
 بیستوومہ دہ لین
 نازانم دایک یان خوشکے مامہ پریشہ
 لہ شہ قامہ کانے سلیمانیدا سوالے دہ کا
 یاخوا درؤ بی
 بہ لام گہر راستہ
 ناخو نئو مہ سئوولہ شورشگیرہ دانارزی
 وا خہ ریکہ ہر پوڑہ و
 یہ ک لہ ناسکہ وہ حشہ کانے دہ شتہ
 شارہ زوور مالی دہ کا۔

● «ئاخ باران»

چه ندى ماوه؟

تا په لهى ئەم رۆحه ديله قاقېرم،

چەن وەررز

هه وری چەن پاییزی خویناوی؟

ئەم کەویرە

تا کوو ئاسمان

هینده دووره

دهستی باران

ناگه ییته ناخی خنكاوى!

ئەم گۆله نیلووپه پەرى ژاكاوى دهستی لم

تا كه مهر چینی ئەسیری زبڵ و زالى پيسى زه لكاو!

ههول ئەدا خۆی هه لكشیت و

لهم سنووره ته متومانه تیپه پری تا ئەو په پری گهردوون!

دهست و بالی هه لبرپوه، روو به تیشكى رۆژ

ریشه تا ناخی قور و لیته

چەن هه زار ئاواتی سهوزی لهم سیا ئەستیره خنكاوه!

ئاخ باران!

كهی ده بیته لیژمه بارانی

چی که لاکي بو گه نیوی خاکپه روه
 له م زه وینه رۆح کوژهی به دناوه رامائی
 هه ر دروو ده پوی
 خبیلے گول که وتوونه بهر شه للاخی
 باهوژ و

هه رچی شیناوه رده ، ژاکاوه
 خاک لانه ی مار و دوویشکه
 ئاسمانیش قوورخی داله
 ئاخ باران!
 که ی ده بیته

لیژمه بارانی
 گیانی تازه
 خاته بهر ئهم

ژینه گنخواه!

● به خوا تو گوناھی خانم گیان

من هه رگیز نه مزانی

له کویوه هاتووی و چون چونی

خوت خسته نیو گه رووی ته نوورهی گیزاوی زیانم؟!

له مندا چیت دیوه؟

چیت کرد به هانه؟

به خوا تو گوناھی خانم گیان!

گوئیکی سهرتویی سهرتایا جوانی

نازانم چون دلی به خویدا ناسووتی

نیو جه رگهی برجیلهی نه خشین بال

ئه م ناوه سهرانسهر ئاگره و

تو به رگهی جه هه نهم ناگری

بروانه قه لاکهت پرووخواه

خاپووره ، شیواوه هیلانه!

بانگه شهی به هه شتم مه که...مه...

ناتوانم ئه م پیره دۆزخه جی بیلم

دهردی من دهردیکی گه رانه

له ههر لا پروانی ههر دهرده

"نازانم ئه م کوا رزبوهم به کامه لقیکی شه وگارا هه ئواسم!"

له نيوانه ئاسمان و زهويدا، سه راويژ كراوم
 به خوا تو گوناھي خانم گيان!
 ده ست له شاقه لي ئه م كه وا سووتاوه ے من به رده.

«بو كچيك»

كه نيشكه جوانه كه ي شاري ئه وينم
 گوئم، ئوقره م، حه زم، ئاواتي زينم
 له سرتي لي و خوريه ي دل بزانه
 له بو ماچيكي كوئمت، هه لپه يانه
 شواني راني خوژگه و عه زره تانم
 شه كه ت نووچي له پاواني مه مانم
 دزي خه رمانى شه قلى بيقه رارم
 وه كوو برسي، شكاني شه قله كارم
 گوئم ئه و ته قله بازانه كه مه ستن
 به ره لايان كه بو هيلانه به ستن
 بلا با باني سينگم كه ن به لانه
 نه كا به رم له داخي ئه و مه لانه
 له باخي سيوه كانتا، ليم گه ري با

ده مم بۆ دەم، دەسم بۆ مەم گەری با
 گرم، کلپەم، بلیسە ی عیشقی هارم
 کنا، خۆت گیل مە که ئاخر هە ژارم
 بۆ مەم دەستەمۆ کەم دەم لە ناو دەم
 بۆ دیوانە هە لگووشی مە می شەم
 کە نیشکە! دامەنت ئە گری هە ناسەم
 نە کا بهرم، وەرە بشکینە تاسەم

◆ ئاویەر

من کیویکی راوه ستاوم لەو بەرزە
 هەورە تریشقەش پشتەم ناخاتە لەرزە
 هەرحەند بیدەنگ، راوه ستاوم لەو بانە
 دەروونم پڕ لە ئاگر و بورکانە
 کارەسات و پرووداوی زۆرم دیوہ
 زۆر نە یاری دێم لێ راپەرپوہ
 خوینی گۆلی سووری زۆرم پڑاوہ
 بەسەر یال و ماہ و زەردەما پڑاوہ

سینگم دالدهی رۆلهی ئازاو بویره
 لانهی تهژی نرکهی پلینگ و شیره
 سه دان که رته هیرشیان بو هیناوم
 له پروویاندا وه ستاوم، راوه ستاوم
 گوئی زوریان له داوینم دزیوه
 پای چه ند رۆلهم له تهپکه و داو خزیوه
 هینده ئازار و برین و ئیشم دیوه
 باخی میژوو به خوینی من خه ملیوه
 پشتم خه ما له ژیر باری ته وژما
 تفهنگ نه ما هه لئه شاخی به گژما
 هه رچه ند له ناو خاک و خوینا که وزاوم
 به لام دیسان هه ستاوم و هه ر ماوم
 رۆحی به رزم چاوکهی ئاوی ژیانه
 قهت نامرم خزری زیندهم میوانه

زۆر شهو له خهودا رادهچله كام

له عارهقه ے سام دگه وزام

خه ونم دهدي...

ته رمه كوژراو ے پياويكم له كوّل ناوه!

هه ر دوو دهستم خويناوييه

نه مده زاني ئه م بيگانه

چۆن به دهستي من كوژراوه!

خه ونم دهدي

پوليس وهك شاره ميرووله هه لده قولن و

ده وره م ده دهن

هه ر دوو دهستم ده به ستن و

به ره و گوڤستانم ده به ن!

پامده كرد و

له قه لشتي زامي سينگي ته رمه كه وه،

رۆ ده چووم و

خۆم له په ناي ئازاريكا ده شارد وه

هه ر خه ريک بووم

خه نجه ريکم به هه ساني گه ردني خۆم تيژ ئه كرد و

خه نجه ره كه، ده مي نابووه

گه رووی تهرم و
 له چۆراوهی خوینی ژینی ئە خوارددهوه!
 خهونم دهدي، خهونم دهدي
 ههتا رۆژی لهم گۆرخانه گیرسامهوه
 ئیتر ئەوسا تیگه یستم
 ئەو تهرمه هه رجه ستهی خۆم بوو
 كه خۆم به دهستی خۆم كوشتم!

◆ خهون ئەبینم یان بیدارم

شلپوهی ئەکرد
 بهفر و باران، تۆف و کرپوه
 رپگهی مالیان لی ون کردم
 له ناو گیژی بۆرانیکی سیاسالا چه واشه بووم
 تۆفان پالی پیوه ئەنام
 خۆم نازانم بۆ کوی ئەچووم!
 دنیا تاریک و نووته ک بوو
 رپم ئەکرد و وهرز ئەگۆرا

نه چاوى رۆحم ده ييښى

نه چاوى دل...

به ناو چقلا ئه رۆيستم

هه موو جه سته م بريندار بوو

له ده ست و پيم خوښ ئه چورا

ده لاي ده ستىك رايدى كيشام

به خوم نه بوو...

بى ده ست و پى

به شوښ چاره نووسا ئه كشام!

هاوايىكى پر له نفرت

وهك زريكه ي رۆحىك له پر!

هه لدير ، هه لدير!

پيلووه كانم ئازاريكدا راوه ستا بووم

رۆحم رهش ، رهش هه لگه را بوو

دل نوقمى خوښ

هه ردوو چاوم وهك دوو گۆمى ليخن وابوو

بيړهنگ ، بيړهنگ

له ناو جه رگه ي ته م و مژيكي خه ستا بووم!

ئيره كوييه ؟

له خوّم پرسي!

من چوّن ليّره گيرسامه وه؟

کوانّي ئه سڤ و قه له مه کهم؟!

من خو به ره و په رو و چکه ی ئاسمان ئه چووم؟

به وشه ی تيشکـ

قسه م له گه ل شه واه ئه کرد

دژي زريان و شه خته بووم

سينگم پر بوو له برووسکه

رؤحم وه کـرؤژ له ناو دهروونما ئه دره وشا

قه له مه کهم، به تيشکـ، به ئاگر

پر ئه کرد!

نامه ے دلدارانم پي بوو

بو خوا، بو ئاسمان، بو سروشت

بو باره گاي عه شقم ئه برد!

ئيره کوييه؟!

که ی گه يشتمه ئه م هه لديره؟!

چوّن بوو سه رم شوړ ببوو وه به ره و بنار؟

خو من بالام به قه د بالاي کويستان به رز بوو

چوّن ئه م گيژ و ئه م زريانه هه ليگرم؟

خو من گو می شه وه زه نغم نه شله قان به به ردی هاوار!

خه ون نه بینم یان بیدارم

نه م زه لکاو ه که ی مه به ست و ئامانجم بوو

من دلۆپی خوینی گه شی زامی سینگی نیشتمان بووم

به ره و ده ریا نه چوو رۆحی وه ک پرووبارم

ئیره کوپیه ؟

خه ون نه بینم یان بیدارم ؟

◆ هه زار و دوو هه مین چیرۆکی

شه هرزاد

تۆ لیره چی ده که ی ؟

نه ی رۆحی ئاواره و

غهریب تر له دیجله ؟

به سواری گژه بای دپی کام کاره سات

هاتیت و له به غدا دابه زیت ؟

گوئ بگره

له و به ری دیجله وه

له دارولخه لافه

شريخه ي شه لاخ و هه ره شه ي مردنه.

ده زانم

هه زار و دوهه مين چيروكي شه هرزاد

چيروكي نه وينی كه سيكه

كه خولياي عه شقيكي ئاروين

سه ري پي هه لگرت و

قه راخي ديجله ي كرد به

ژوانگه ي فرميسك و ته نيائي

چيروكي نه وينی كه سيكه

ته ك " نه بوونه واس " ي سه ودا سه ر

له خه لوه تي شه واني به غدادا

شه رابي ده رد و ژان نه نوشن

كاتيكيش سه رخوش بوون

له خه مي غوربه ت و فه راق و ته نيائي

هينده ده گرین ، هيئد ده گرین

ده بن به شه پۆل و

ده دهن له پووبار و

ئاو پته ي ئاو ده بن!

◆ سخاوت خون

با این زبان سرخ

من قطره های آتش را

در انجماد فصل سرد قبیله ریخته ام

من قطره های آتش را

در اوراق نازک کاغذ

به سینه های سیاه فصل

شلیک کرده ام!

من قطره های آتش را

با واژه های سرب

تلفیق داده ام!

به حرقی می اندیشم

که من نخستین جرقه اش باشم

دستانم بزرگ و شاد

سودای حادثه را مشت کرده است

دستانم

در تعمق راه مرگ

مادینه گاو ابر را

تا نشای زندگی

یوغ همت به گرده نشانده ست

مرا به موج خیز حادثه بخوان

مرا به روستای سرخ تاریخ دعوت کن

من از سخاوت خون سرشارم

در من یک بیقرار ایستاده

در من اسب سفر

یال سرخ عزم افشانده ست

میخواهم

نقشی به یادگار

به کتاب بزرگ تاریخ بگذارم.

«گه لی یاران»

کاتی مردم ده خیلتان بم
 له م غه ریستانه مه منیژن
 جه سته ماندووو خه مریژه کهم بسووتینن
 خو له می شه خه مباره کهم
 به ئاوی دیجله بسیپرن
 دیجله ده مبا بو ئوقیانووس
 ده بمه هه لم و ده گه ریمه وه بو ئاسمان
 بای زریانیش هه لده کات و
 جه سته ی سپی چه شنی هه ورم
 ده باته وه بو کوردستان
 دلته نگ دلته نگ
 له سه ر چاوه که ی ژیانم
 چه شنی هه وریکی خه ماژو داده بارم
 له کوستان و له پیده شت و دارستانا
 داده بارم تو زقال تو زقال
 ژیله موی دل دابه ش ده کهم
 به سه ر هه موو کوردستانا

«کوٹایی»

